

Universitat de Girona
Vicerectorat de Recerca

LA RECERCA EDUCATIVA A LA UNIVERSITAT DE GIRONA PROPOSTA DE FUTUR

**Encàrrec d'elaboració d'una proposta d'estratègia de
suport i dinamització de la recerca educativa**

Informe Final

Versió Íntegra

Joan Teixidó Saballs
gener 2006

ÍNDEX

Introducció	4
1.- Orígens del projecte	6
2.- Objectius del projecte	7
3.- Delimitació d'actuacions	8
4.- Pla de Treball	11
4.1. Pla de Comunicació	
5.- Operativització	13
5.1. Fonamentació disciplinar	
5.2. Obtenció d'informació dels investigadors de la UdG.	
5.3. Obtenció d'informació d'entitats socials	
5.4. Obtenció d'informació arran d'entrevistes amb experts	
6.- Resultats	17
6.1. Àmbit Substantiu.	20
6.1.1. Conceptualització	
6.1.2. Situació actual	
6.1.3. Trets distintius	
a) Model humanístic de producció de coneixements	
b) Relació entre producció i transmissió de coneixements	
c) Competitivitat versus col.laboració	
6.1.4. Modalitats	
6.2. Àmbit Aplicatiu	29
6.2.1. Orientació a la millora	
6.2.2. Donar respostes fonamentades a les demandes socials	
6.2.3. Utilitat social. Incidència en la pràctica	
6.2.4. La recerca educativa com a motor d'innovacions	

6.3. Àmbit Organitzatiu	35
6.3.1. La recerca educativa al sistema universitari	
6.3.2. La recerca educativa a la Universitat de Girona	
6.3.3. La recerca educativa als departaments i grups de recerca	
6.4. Àmbit Personal	38
6.4.1. Factors mentals: concepcions, motivacions, satisfacció...	
6.4.2. Dificultats/ mancances percebudes i propostes de millora	
7.- La recerca educativa a la UdG. Proposta de futur	43
7.1. Objectius	44
7.2. Modalitat organitzativa	55
8.- Bibliografia	63
9.- Annexos	65

INTRODUCCIÓ

Des d'un bell començament, quan se'm van plantejar la possibilitat d'assumir l'encàrrec d'elaborar una proposta de futur per a la Recerca Educativa a la UdG, vaig explicitar que, d'una manera o altra, hi plantejaria la necessitat de *donar-li vida*, de vincular-la als problemes reals de l'educació a casa nostra, per aportar-hi respostes fonamentades i factibles, és a dir, orientades a la millora. El que veritablement importa és l'elecció de temes d'investigació rellevants i la producció de resultats útils; la metodologia ha de ser-hi subsidiària.

En el moments inicials, es tractava únicament d'una concepció del treball universitari amb la que em trobo profundament compromès, tal com s'expressa als postulats fundacionals del grup Bitàcola (GRHCS67) (<http://web.udg.es/pedagogia/grupsderecerca4.htm>) i es porta a la pràctica a través de diversos projectes de treball col.laboratiu amb docents, educadors i directius¹, la incorporació de professionals en exercici com a col.laboradors en projectes de recerca competitiva i en les publicacions que se'n deriven, la participació continuada en activitats de formació permanent del professorat i la consolidació d'una xarxa que aplega docents de primària i secundària, directius i educadors d'arreu de Catalunya.

La sorpresa va ser notable quan, en avançar el treball, vaig anar constatant que, amb lleugeres variacions, es tractava d'un plantejament compartit per bon nombre d'experts en recerca educativa i, allò més important, per un bon nombre de companys i companyes que se senten insatisfets del tipus de recerca que duen a terme. Als Grups de Discussió (a partir d'ara, GdD) i a les entrevistes personals es planteja la qüestió d'una manera oberta i es recull un notable consens entorn de la conveniència d'avançar cap a una recerca educativa orientada a la millora.

Ara bé, és molt estrany que tractant-se d'una qüestió coneguda i documentada que, a més, és compartida per molts investigadors, hagi donat

¹ Pel que fa al treball col.laboratiu amb docents, encara recordo com si fos ara una trobada general, l'any 1998, d'una quarantena de mestres i professors que es responia a l'acrònim GRAF-QUO, --Grup de Recerca Acció sobre aspectes del Funcionament Quotidià dels centres educatius-- (el nom és prou explícit), de la qual, l'any següent, en va sorgir el grup de Gestió de l'Aula a Secundària pel qual hi van passar més d'una quarantena de docents. A continuació, van venir els treballs de desenvolupament de competències professionals per a l'afrontament de situacions de violència i agressivitat a la feina, que ha estat aplicat a diversos col.lectius professionals: atenció al públic, auxiliars educatius... Més recentment, el 2004, amb una companya del Departament, hem endegat l'aventura del GROC (Grup de Recerca sobre Organització de Centres), el qual aglutina una vintena de docents i directius de primària i secundària de les comarques gironines.

lloc a poques realitzacions pràctiques, les quals, gairebé sempre han estat realitzades a títol individual, sense comptar amb suport institucional. Això vol dir que hi ha gat amagat; que una cosa són les declaracions d'intencions fruit del raonament lògic i del sentit comú i una altra de ben diferent ser-hi conseqüent en el pas a la pràctica on, a més de les idees, cal tenir en compte altres factors condicionants, tant externs (cultura organitzativa, incentius, competitivitat) com interns (motivacions, competència, hàbits...). Si, a més, hi afegim que el funcionament dels diversos subsistemes i els interessos dels diversos actors (gestors de recerca, gestors educatius, gestors universitaris, investigadors i professionals de l'educació) responen a lògiques diferents, es comprèn la paradoxa.

Malgrat tot, pagava la pena intentar-ho. El repte s'ho valia i la situació de partida, si bé no era òptima, com a mínim, deixava les coses clares: es tractava d'elaborar una proposta fonamentada; tenia quatre mesos per fer-ho i se'm donava autonomia per tirar-ho endavant, que havia de justificar davant de la Comissió de Seguiment (a la qual, va semblar oportú afegir-hi els grups de recerca i informar-ne tot el professorat).

En conjunt, hi he esmerçat hores, esforços i entusiasme amb generositat. Al llarg del procés, he conegut persones amb qui només ens saludàvem, he fet amics, m'he format un estat d'opinió més sòlid i fonamentat sobre el tema, hi he après molt i, amb l'ajut de tots, em sembla que he dibuixat un escenari, si més no coherent, d'avenç de la Recerca Educativa.

A partir d'ara, el futur és en mans de tots plegats: dels responsables universitaris i dels investigadors i investigadores. La proposta no té sentit si no compta amb l'acceptació i el compromís d'adhesió del col·lectiu d'investigadors i, alhora, no és viable sense la dotació de recursos i el suport institucional de la UdG. Podem continuar tal com estem o podem posar-nos a caminar. Aquests fulls en donen l'oportunitat de parlar-ne i, a més, de fer-ho d'una manera pública i transparent: amb els companys, en el si dels Grups de Recerca (GR) o en els escenaris de debat col·lectiu que es cregui convenient articular.

Finalment, vull agrair a totes les persones que hi han col·laborat, la disponibilitat, l'encoratjament i el suport que en tot moment m'han transmès. Moltes gràcies a tots.

Mont-ras, gener de 2006

1.- ORÍGENS DEL PROJECTE.

La necessitat de vertebrar la recerca en l'àmbit de l'educació que es duu a terme a la Universitat de Girona s'ha anat fent palesa, d'una manera creixent, en els darrers anys. Són múltiples els aspectes que hi convergeixen:

- a) la creixent pressió institucional i del sistema universitari per potenciar la recerca: plans de recerca, finançament en funció de productivitat, indicadors...
- b) la conveniència d'articular, potenciar i facilitar el treball de recerca i transferència del coneixement que duen a terme els grups adscrits als diversos departaments i instituts de la UdG
- c) la necessària vinculació de la recerca educativa a la Facultat d'Educació i Psicologia i als departaments específics d'aquest àmbit, donant-hi cabuda a altres investigadors.
- d) la posició poc definida de l'Institut de Ciències de l'Educació en relació a la recerca educativa, compartida amb la resta d'ICEs de Catalunya, ben comprensible, per altra banda, si es tenen en compte els seus orígens, la seva història i la seva evolució recent

Els factors precedents i, possiblement, d'altres que s'escapen a aquesta anàlisi, porten al Vicerectorat de Recerca de la UdG a plantejar la conveniència d'endegar accions d'impuls de la recerca educativa, en tant que línia estratègica del Pla de Recerca de la UdG. Aquest plantejaments coincideixen en el temps amb la necessitat sentida per l'ICE de la Universitat de Girona d'impulsar la recerca educativa aplicada, en col.laboració amb el Departament d'Educació, en els àmbits que li són propis.

Per tal d'avançar en aquesta línia calia comptar amb la participació dels Departaments més directament implicats: Didàctiques Específiques, Pedagogia, Psicologia, els qual fan una valoració inicial de la realitat en la qual es troben en relació a la recerca: producció científica, mancances i necessitats, possibilitats d'avenç... arran de la qual, en albirar la complexitat de la situació, es planteja la conveniència d'elaborar una diagnosi fonamentada, que condueixi a plantejar vies i possibilitats de millora.

L'objectiu no és fàcil atès que la Recerca Educativa es concreta en una realitat multidimensional, que es duu a terme en escenaris en els quals hi convergeixen visions, plantejaments i interessos diferents. Tot plegat es posa de manifest en múltiples converses, reunions i contactes entre els representants dels estaments citats que, finalment, es concreten en un document d'intencions i en la selecció de la persona a qui s'efectua l'encàrrec.

Tot aquest procés, que es duu a terme entre març i maig de 2005, es concreta en: a) un encàrrec del rector; b) la limitació temporal del 01-07-2005 al 31-12-2005; c) la fixació de les condicions laborals de realització de l'encàrrec; d) un document de delimitació d'objectius i e) el nomenament de la Comissió encarregada del Seguiment dels treballs

D'una manera sintètica, aquests són els elements que emmarquen i donen lloc al treball que es recull en aquest informe.

2.- OBJECTIUS

Al document inicial a partir del qual es realitza l'encàrrec s'establien 7 aspectes del Pla de Recerca Educativa a desplegar. Són els següents:

- A.- Analitzar les sinèrgies entre els grups de recerca educativa de la UdG
- B.- Diagnosticar les demandes de recerca educativa
- C.- Analitzar xarxes d'entitats, empreses i serveis que vulguin treballar en recerca educativa
- D.- Promoure convenis amb institucions i entitats (Departaments de la Generalitat de Catalunya, ajuntaments, etc.)
- E.- Promoure aliances de la UdG amb organismes internacionals (Universitats estrangeres, Comissió Europea, UNESCO; etc.)
- F.- Estudiar estratègies per impulsar la formació d'investigadors (programes de doctorat d'educació, beques de recerca, tesis, etc.)
- G.- Analitzar les estructures de recerca educativa d'altres universitats i centres de recerca

Arran d'aquest primer llistat, un cop considerades les possibilitat, el temps i els recursos disponibles, s'estableixen tres grans àmbits de treball, els quals són exposats, debatuts i acceptats per la Comissió de Seguiment. Són els següents:

- a) Analitzar la situació interna dels grups de recerca educativa de la UdG per tal de conèixer-ne en profunditat la seva situació, les possibilitats de

transferència de coneixement, els destinataris potencials, les necessitats o mancances, etc.

b) Analitzar les necessitats i demandes relacionades amb la recerca educativa percebudes des de diversos àmbits i segments de la societat catalana, en general, i gironina, en particular.

c) Conèixer altres realitats, per que fa a l'organització i la posada en pràctica de la recerca educativa, en el context català i espanyol.

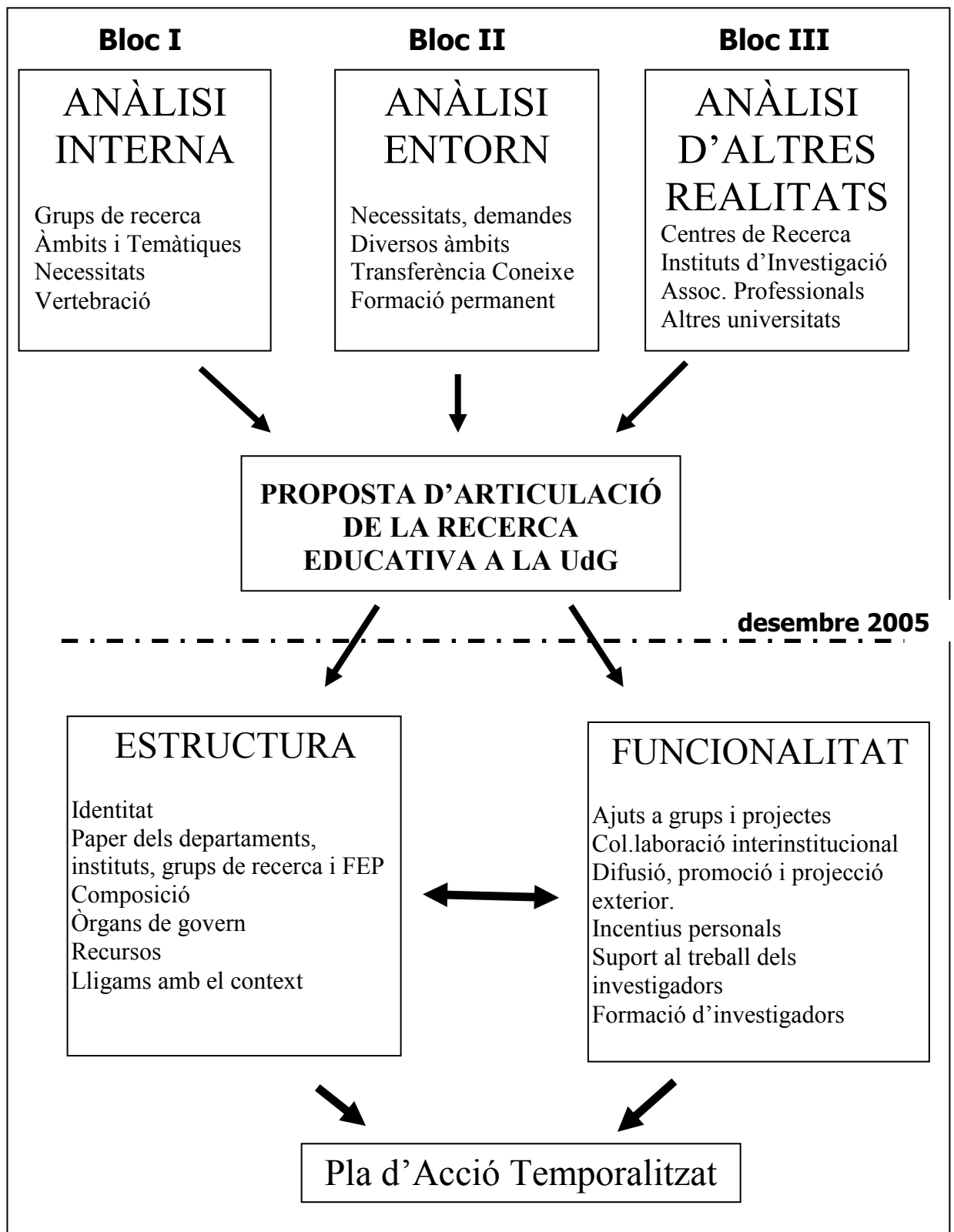
La integració de les informacions recollides en cadascun dels àmbits havia de possibilitar la formulació d'una proposta de futur per a l'articulació de la recerca educativa a la Universitat de Girona

A la representació esquemàtica del conjunt del projecte, amb la concreció dels tres àmbits així com la delimitació de la part la feina que es realitzarà de juliol a desembre de 2005, és al Quadre núm. 1.

3.- DELIMITACIÓ D'ACTUACIONS.

L'avenç en cadascun dels àmbits d'acció proposats implica preveure a l'avançada, amb la major precisió possible, el conjunt d'actuacions que es duran a terme. A l'hora de prioritzar-les, es tenen en compte criteris de

- a) Rellevància. Es posa especial èmfasi a les actuacions que aporten informació rellevant d'allò que es pretén conèixer
- b) Realisme. En funció de les característiques i les possibilitats temporals i logístiques de l'encàrrec
- c) Adequació al context. Es tenen en compte les possibilitats i les limitacions dels informants, tant de la UdG com de fora

Quadre núm. 1. Representació gràfica del conjunt del projecte

Des d'aquesta perspectiva, es determina el conjunt d'actuacions que es consideren clau per a cadascun dels àmbits

Bloc I
Efectuar una anàlisi interna de l'estat de la recerca educativa a la UdG,
Actuacions
1.- Realització d'una reunió general amb tot el professorat que duu a terme recerca educativa a la UdG.
2.- Realització d'una reunió general amb representants de cada grup de recerca
3.- Realització d'entrevista personalitzada amb els responsables dels grups de recerca educativa a la UdG per tal de plantejar <ul style="list-style-type: none"> a) l'oportunitat d'una sessió de treball amb tot el grup de recerca b) la designació d'un representant a un Grup de Discussió
4.- Realització d'una sessió de treball amb cadascun dels grup de recerca educativa a la UdG que ho hagi considerat pertinent
5.- Elaboració de protocol per a la recollida de dades a partir dels GdD
6.- Posada en funcionament i desenvolupament de 3 GdD
6.- Síntesi de la informació recollida.
7.- Elaboració de propostes d'optimització de la recerca educativa en allò que afecta l'estructura, l'articulació i el funcionament dels grups de recerca
Bloc II
Analitzar les necessitats i demandes de recerca educativa procedents del context immediat i mediat
Actuacions
1.- Delimitació de protocol de la informació rellevant que es pretén obtenir.
2.- Elaboració de cens d'administracions, entitats o persones que poden aportar informació rellevant a partir d'aportacions de la Comissió de Seguiment i dels Grups de RecercaI
3.- Organització d'entrevista a través del contacte institucional previ + sol.licitud formal explicativa del projecte.
4.- Entrevistes amb representants institucionals, ens locals i entitats socials
5.- Síntesi de les principals aportacions de les entitats externes
6.- Formulació de propostes per a la millora de la col.laboració en recerca i transferència de coneixement en relació a la realitat social
Bloc III
Conèixer les estructures de recerca educativa d'altres universitats i centres de recerca a partir del testimoni d'experts.
Actuacions
1.- Elaboració d'un protocol d'informació rellevant que es pretén obtenir
2.- Elaboració de cens de persones o centres amb qui es considera interessant entrevistar-se o

conèixer.
3.- Organització d'entrevista a través del contacte institucional previ + sol.licitud formal explicativa del projecte
4.- Entrevistes amb investigadors de reconeguda solvència en l'àmbit de l'educació.
5.- Entrevistes amb experts en investigació educativa: línies, tendències, vertebració institucional.
6.- Anàlisi de les estructures de recerca educativa de diverses universitats i centres de recerca
7.- Síntesi de les principals aportacions dels experts
8- Formulació de propostes per a la millora de l'estructuració institucional de la recerca educativa

Quadre núm. 2. Delimitació d'actuacions segons els àmbits

4.- PLA DE TREBALL

Dur a terme un projecte complex en un termini temporal ajustat implica fer-se una planificació acurada de les actuacions a seguir. S'estableixen diverses fases que vénen marcades per la lògica del treball, la qual, en definitiva, en determina la temporalitat.

La distribució temporal de les diverses actuacions, agrupades en fases, es troba al Quadre núm. 3

L'assignació de períodes temporals a les diverses fases, tanmateix, no ha d'ésser entesa d'una manera rígida sinó flexible. La naturalesa i les característiques d'algunes actuacions fan que es duguin a terme quan en sorgeix l'oportunitat.

La realització de les diverses actuacions, en termes generals, no ha sofert alteracions substancials. Únicament cal destacar el fet que la realització del treball coincideix amb la celebració d'eleccions al Rectorat de la Universitat. Les diverses actuacions del procés (la pre-campanya, la campanya, les successives eleccions i finalment el relleu), no obstant, no tingueren cap influència negativa en el desenvolupament del treball, ans al contrari, van permetre desenvolupar-lo amb major tranquil.litat atès que tota l'atenció es va centrar en les eleccions. Aquest fet alterà, sens dubte, l'atenció que es va dedicar al seguiment de les actuacions inherents al projecte (proposar entitats socials per a mantenir-hi entrevistes) alhora que aconsellà posposar les reunions de la Comissió de Seguiment i de responsables de GR al mes de gener de 2006.

Fase	Principals actuacions previstes	Temps
Organització	Delimitació del projecte i del pla de treball Informació a la Comissió de seguiment Reunions a diverses bandes	juliol
Difusió	Accions de difusió des del Vicerectorat, els departaments i l'ICE Acte de presentació al professorat Acte de presentació als representants dels grups de recerca	juliol
Seguiment	Reunions regulars de seguiment amb la Comissió de Seguiment	juliol octubre desembre febrer
Selecció de col.laborador	Gestió burocràtica de l'oferta de becari col.laborador Publicitat i difusió entre persones interessades Presentació de sol.licituds Selecció d'entre les sol.licituds presentades	juliol
Formació de col.laborador	Introducció en la dinàmica del projecte. Delimitació de feines de gestió Delimitació de feines de recollida de dades	setembre
Comunicació	Informació de l'avenç del projecte a Comissió de Seguiment, Grups de Recerca i investigadors interessats	Setembre Desembre Febrer
Operativització	Elaboració protocols GdD amb investigadors UdG Elaboració base de dades d'investigadors participants Elaboració protocols entrevista amb entitats socials Elaboració protocols entrevista amb experts Gestió de les demandes de col.laboració experts i entitats: calendari, horari, materials, etc.	setembre
Recollida i processament de dades	Entrevistes amb investigadors de la UdG Entrevistes amb representants entitats socials Entrevistes amb experts Visites a centres i institucions de recerca educativa	setembre, octubre, novembre
Anàlisi de les dades	Relectura i categorització de les informacions recollides Entrevistes de negociació i/o aclariment amb informants Elaboració d'anàlisis parcials	novembre
Establiment de resultats	Elaboració de síntesi de resultats obtinguts arran de les diverses fonts d'informació	desembre
Redacció de l'informe final	Formulació de la proposta de millora de la recerca educativa a la UdG	desembre
Presentació de l'informe final	Presentació de l'informe final al Vicerectorat, a la Comissió de Recerca Educativa als responsables de GR i als participants al GdD.	gener 06
Difusió de l'informe final	Tramesa de l'informe als investigadors de la UdG Sessió pública de presentació i debat de l'informe final als investigadors que hi estiguin interessats	febrer 06

Quadre núm. 3. Temporalització del projecte

4.1.- Pla de comunicació

S'estableix un sistema de comunicació pel tal que el col·lectiu d'investigadors conegui les característiques i el ritme d'avenç del projecte i, per tant, facilitar-ne el seguiment.

S'estableixen tres nivells de comunicació:

- a) Comissió de Seguiment;
- b) Grups de Recerca
- c) Investigadors

Per a cadascun dels grups s'elaboren grups de distribució que faciliten la comunicació per correu electrònic. Per tal d'incloure les dades dels investigadors s'extreuen les adreces del directori de grups de recerca de la UdG i se'n passa una còpia als directors de departament per tal que n'esmenin possibles omissions o errors. El llistat complet figura a l'Annex núm. 15

Es preveuen tres moments clau en la difusió d'informació:

- a) Al setembre 05, es dóna compte del conjunt del projecte i de la previsió d'actuacions per tal de possibilitar la participació dels investigadors interessats.
- b) Al desembre 05, en la temporalització inicial es preveia donar compte de les accions realitzades davant la Comissió de Seguiment i davant del col·lectiu d'investigadors representants dels GR, així com presentar les idees marc del document de propostes. La coincidència amb el procés electoral al rectorat aconsellà de posposar aquestes actuacions fins el gener de 2006
- c) A principis de febrer de 2006 es preveu la presentació general de la proposta al col·lectiu d'investigadors per donar pas al procés de discussió i, si s'escau, presa de decisions, els quals s'escapen dels límits temporals d'aquest projecte.

5.- OPERATIVITZACIÓ.

La posada en pràctica del pla de treball exigeix la realització d'un conjunt d'operacions: difusió de la intencionalitat, elaboració de llistats d'informants, elaboració de materials auxiliars, trameses, gestió de la recollida de dades, ordenació i sistematització de la informació... en la planificació i execució dels quals s'han d'observar criteris de sistematicitat i rigor metodològic per tal de garantir l'èxit final del procés.

Per a cadascun dels àmbits de recollida de dades es dóna compte dels criteris que s'han tingut en compte en la seva concreció, s'exposa el procés seguit, s'annexen els materials i documents elaborats i es dóna compte del nombre de persones i/o institucions que hi han participat

5.1. Fonamentació disciplinar

Per bé que l'essència de l'encàrrec respon a una intencionalitat diagnòstica i prospectiva (veure com estem per preveure cap on anirem) s'ha de tenir en compte la seva substantivitat: la recerca educativa. Cal formar-se una idea global de l'estat de la qüestió. Des d'aquesta perspectiva, es duu a terme una tasca de descoberta i anàlisi dels estudis i valoracions existents sobre la situació de la recerca educativa a Espanya (Carmela i altres, 2000), així com sobre les principals problemàtiques associades a la investigació educativa a les universitats espanyoles (Lizasoain, 2005; Sancho y Hernández, 1997).

Es tracta d'un camp disciplinar que dóna lloc a l'Àrea de Coneixement, de Mètodes i Diagnòstic en Educació, àmbit en el qual cal agrair el guiatge dels professors E. Corominas, J. Fullana i M. Tesouro. Per altra banda, l'assistència al XII Congrés Nacional de Mètodes d'Investigació Educativa ofereix l'oportunitat de conèixer i comentar les problemàtiques de la recerca educativa amb experts d'arreu de l'estat.

5.2. Informació obtinguda dels investigadors de la UdG

D'entre els diversos procediments a seguir en la recollida d'informació ens decantem pel grup de discussió o grup de debat (Callejo, 2001). Són diverses les raons que en justifiquen l'elecció. D'una banda, el propòsit explorador del projecte: es tracta de formar-nos una panoràmica general de l'estat de la recerca educativa des de l'òptica del protagonista, la qual cosa aconsella partir d'un protocol obert, susceptible d'ésser modificat o ampliat al llarg del procés. D'altra banda, la intencionalitat (no explícita però sí potencial) mobilitzada del projecte: no es tracta, únicament, de fer una descripció d'una realitat des d'una perspectiva neutra, asèptica sinó, també, de propiciar la participació i la implicació dels investigadors en la posada en pràctica d'un pla de millora. El grup de discussió permet una major implicació dels informants. Finalment, també cal considerar raons derivades de la naturalesa de la informació que es pretén obtenir: informació vinculada a la persona (percepcions, expectatives, motivacions...) la qual es posa de manifest en un context social, davant d'altres interlocutors, amb punts de vista que poden ser compartits, complementaris, oposats, etc. Des d'aquesta perspectiva, el grup de discussió, esdevé un espai de creixement personal per als informants.

Inicialment s'havia previst la formació de 3 grups de discussió (2 de matí i 1 de tarda) d'entre 8 i 10 persones cadascun, que havien de dur a terme 3 sessions de treball de 3 hores cadascuna, d'acord amb el següent calendari

Grup	Data	Hora	Sessió 1	Sessió 2	Sessió 3
A	dimarts, matí	9 – 12	11-10	08-11	15 -11
B	Dimecres matí	9 – 12	26-10	02-11	09 - 11
C	dijous tarda	15 – 18	13-10	27-10	03 - 11

Quadre núm. 4. Planificació de les sessions de treball dels Grups de Discussió

Finalment, únicament es dugueren a terme el dos grups de discussió del matí (s'anul·là el de la tarda) en els quals hi participaren un total de 16 persones. A banda de les sessions de grup, també es realitzen entrevistes individuals.

En el procés d'elaboració del protocol de treball per a la recollida d'informació cal distingir-hi dues parts. En un primer moment, s'elabora un protocol inicial (versió 1) que es desprèn dels objectius del projecte i, alhora, té en compte les aportacions i idees recollides a les sessions realitzades durant el mes de juliol amb la Comissió de Seguiment, amb els responsables de grups de recerca i, també, en el decurs de la sessió informativa a professorat.

La Versió 1 és sotmesa a la consideració de la Comissió de Seguiment del col·lectiu d'investigadors (com a document adjunt al mail en el qual es convida a la participació en els grups de discussió). Les aportacions i esmenes rebudes són incorporades a la versió 2, la qual fou utilitzada a les sessions de treball (Annex núm. 2).

El procediment per a la delimitació del col·lectiu d'informants segueix una doble via: a) els grups de recerca i b) la informació directa al col·lectiu d'investigadors.

Pel que fa als grups de recerca², (el llistat complet és a l'Annex núm. 11) es manté una reunió inicial amb els responsables dels diversos grups el 15/07/05 en la qual se'ls informa del conjunt del projecte i es recullen les seves impressions. Al setembre se'ls exposa el pla de treball per a la recollida

² Al directori de grups de recerca de la UdG (<http://www.udg.edu/rectorat/grupsrecerca/>), n'hi ha 16 (Annex núm. 11) que tenen una vinculació majoritària o exclusiva amb la Facultat d'Educació i Psicologia. Apleguen un centenar llarg d'investigadors, amb diversos nivells de consolidació institucional (de professors a temps parcials contractats per un rebaix docent fins a catedràtics) i diversos graus de dedicació a la recerca. A aquest llistat cal afegir-hi els professors que no formen part de cap grup de recerca o bé professors d'altres departaments que dediquen part de la feina de recerca a la formació.

d'informació, es presenta el protocol provisional i se sol·licita que els diversos grups designin un representant per participar als grups de discussió.

Pel que fa a la informació directa al col·lectiu d'investigadors i investigadores de la UdG, se'ls convida a una primera reunió informativa celebrada l'11/07/05, s'elabora un cens d'investigadors (Annex núm. 15) que dóna lloc a un grup de distribució a través del qual se'ls informa de la concreció, alhora que se'ls convida a integrar-se, a nivell individual, en els diversos grups de discussió (Annex núm. 1).

A través d'aquesta doble via en la configuració dels grups de discussió es procura aconseguir una composició heterogènia, tant pel que fa als grups, als graus de vinculació a la recerca, a les diverses categories professionals... com, també, a diversitat de plantejaments i posicionaments personals.

5.3. Informació obtinguda d'entitats socials

El mètode de recollida d'informació utilitzat de manera majoritària ha estat l'entrevista personal amb un representant institucional amb qui, prèvia presa de contacte per via telefònica, s'havia concertat una visita (Annex núm. 3). Cal afegir-hi, a més, les informacions obtingudes per vies indirectes, de tipus informal

A l'hora de determinar a quines entitats socials s'acut i, també, per tal de no incidir en les relacions ja consolidades, es demana que siguin els GR qui proposin les entitats a entrevistar i, també, que hi facin un contacte previ, per a la qual cosa s'elabora el formulari de sol·licitud de col·laboració a les entitats socials. Tot plegat, es realitzen 9 entrevistes amb entitats socials de diversa índole: ajuntaments, consells comarcals, unitats d'acció sociosanitària, administracions educatives, centres docents de primària i secundària, sindicats, empreses de lleure...

En alguns casos, quan les dificultats d'agenda d'alguna de les parts o altres imponderables no han fet possible l'entrevista presencial, s'opta per la modalitat telefònica. En la major part dels casos, quan es tracta d'institucions de dimensions reduïdes que compten amb un lligam institucional estable amb algun grup de recerca o amb un/a professor/a de la UdG, es procura obtenir la informació a través del contacte de referència per aprofitar les relacions institucionals consolidades, per no duplicar esforços i, també, per no provocar confusió a les institucions.

El procediment seguit en l'elaboració del protocol de l'entrevista (Annex núm. 4) es similar al descrit a 5.2., tot adequant-lo a les peculiaritats dels destinataris. En la realització de les entrevistes, el protocol (que l'informant ja ha tingut oportunitat de conèixer) serveix únicament com a guia.

5.4. Informació obtinguda d'experts

En l'obtenció d'informació d'experts en recerca educativa se segueix una procediment anàleg a l'anterior en tot el que fa referència a l'elaboració del protocol, a la sol·licitud als GR que suggereixin investigadors a qui entrevistar i, també, a la demanada de participació a través d'un formulari. Tant del protocol com del formulari se'n fa versió en català i en castellà. Els materials auxiliars són als annexos núm. 5, 6, 7 i 8.

Es realitzen 15 entrevistes amb experts pertanyents a les universitats i centres de recerca d'arreu del territori. En alguns casos, s'aprofita l'estada al Congrés de Models de Recerca Educativa de La Laguna per establir-hi un primer contacte que, posteriorment, dona lloc a l'entrevista amb major profunditat, la qual es realitza bé de manera presencial, bé telefònicament o bé mitjançant la resposta al qüestionari a través del correu electrònic.

Finalment, s'estableix contacte amb centres de recerca educativa de Madrid (CIDE) i del País Basc (ISEI) així com amb associacions que postulen la realització de recerca educativa en estreta vinculació a la realitat social (ADEME).

6. RESULTATS

La presentació de les informacions, valoracions i sensacions recollides al llarg d'un munt d'hores de lectura, d'intercanvi d'opinions, de debat, d'entrevistes o, simplement, de comentari amb companys i coneguts resulta una tasca difícil atès que cal ordenar i formalitzar en pocs fulls un conjunt ampli i espars d'idees.

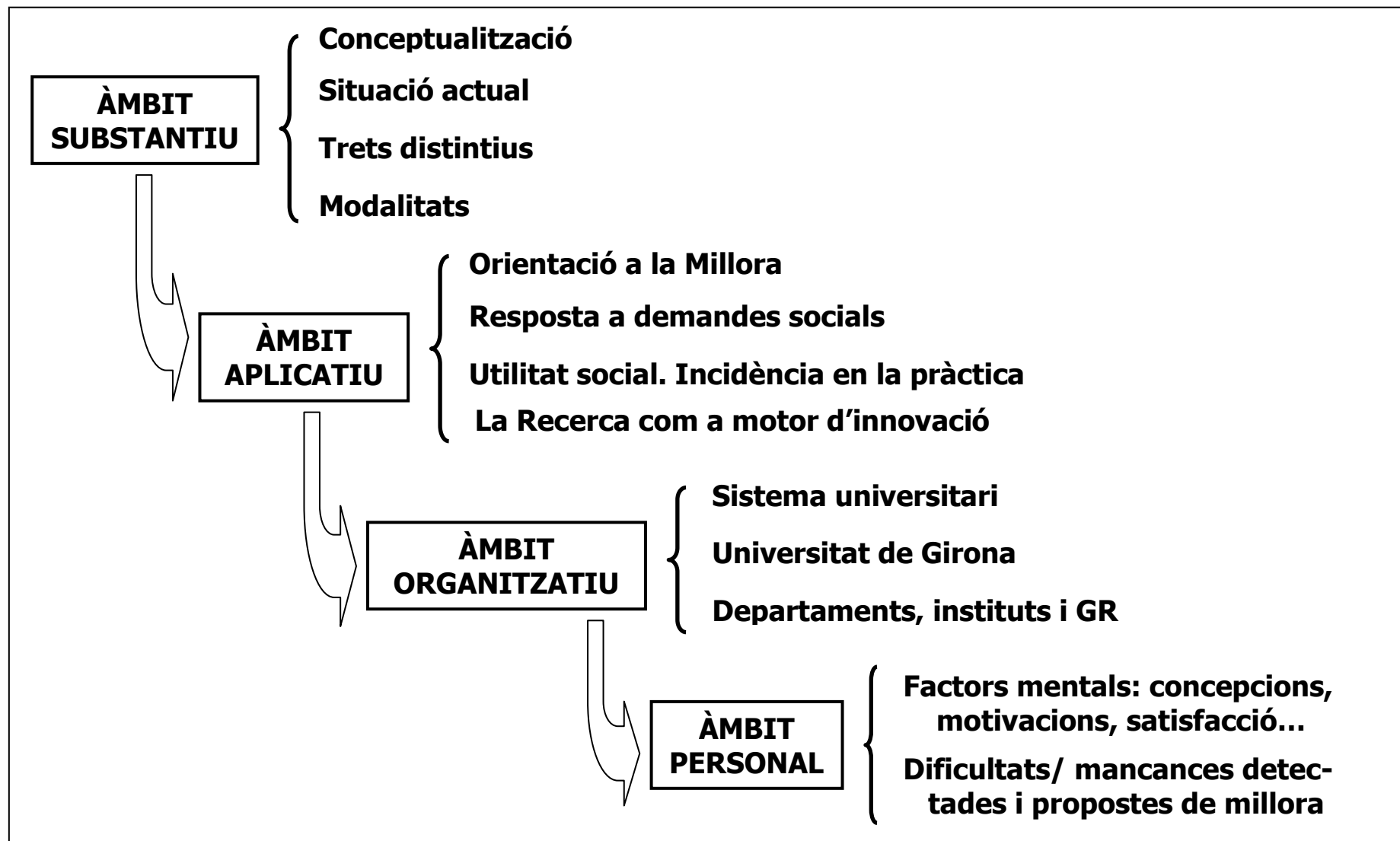
S'opta per agrupar els resultats en quatre grans blocs que obeeixen a una lògica descendent, els quals són representats gràficament al Quadre núm. 6. En primer lloc, es procedeix a establir els trets identificadors de la recerca educativa. A continuació, se'n té en compte la seva capacitat per incidir en la millora de l'educació (entesa com una realitat pràctica); la manera com la recerca arriba (o hauria d'arribar) als destinataris. En tercer lloc, se sintetitzen

els resultats que fan referència als aspectes organitzatius, tenint en compte tres nivells: el macroorganitzatiu (sistema universitari); el mesoorganitzatiu (la Universitat de Girona) i, finalment, el microorganitzatiu (departaments, instituts i, en darrer terme, grups de recerca). Finalment, el darrer bloc es dedica a les persones, els investigadors i investigadores, tenint en compte els factors mentals interns (motivacions, expectatives, interessos, temors...) i, també, les percepcions pel que fa a les necessitats/mancances així com les possibles millores

La correspondència entre aquests 4 blocs i els diversos ítems dels protocols s'expressa a la taula següent:

	Protocol Professorat UdG	Protocol Entitats Socials	Protocol Experts
Àmbit Substantiu	1	1	1, 2, 3
Àmbit Aplicatiu	2	2, 3	6
Àmbit Organitzatiu	6, 7	5	4, 7
Àmbit Personal	3, 4, 5	4	5

Quadre núm. 5. Correspondència entre àmbits d'anàlisi i ítems dels protocols

Quadre núm. 6. Àmbits en els quals s'organitza la presentació de resultats

6.1. Àmbit Substantiu

El fet d'iniciar el treball plantejant-nos en què consisteix la recerca educativa pot semblar una frivolidat. Tanmateix, quan acudim a la realitat quotidiana i analitzem amb cura tot el que fa el docent universitari que no pot considerar-se formació inicial (un curs de formació continuada dirigit a docents en exercici, el disseny d'un programa formatiu, l'anàlisi de l'eficàcia lectora, una conferència, l'assessorament a una entitat d'esplai, la preparació d'un llibre per a les AMPAs... i mil-i-una coses), observem que apareixen múltiples modalitats de treball que impliquen generar i transmetre coneixements i, per tant, des d'una perspectiva àmplia, poden ésser considerades recerca i/o transferència del coneixement que s'ha generat. Sembla indispensable, per tant, intentar aclarir què és això que es pretén potenciar.

6.1.- Conceptualització

Al protocol dels GdD es partia de la hipòtesi inicial que les realitats que els diversos assistents encabien sota la etiqueta "recerca educativa" eren prou diverses. Des de les primeres intervencions es posen de manifest plantejaments personals no coincidents en relació a la recerca que deixen entreveure diverses concepcions de la feina, motivacions, tradicions científiques, formacions i itineraris professionals, coneixements i destreses, àmbits disciplinars, etc. que donen lloc a resultats (entesos com a productes de la recerca) ben diferents. A tall d'exemple: per uns, el resultat de la recerca és un informe escrit adreçat a la societat i a la institució finançadora el qual pot donar lloc a diverses publicacions en revistes d'impacte d'àmbit nacional i/o estranger; per d'altres, en canvi, el resultat de la recerca és una maleta que conté material manipulatiu, fet amb objectes de reciclatge (pots de iogurt, taps de xampany, etc.) per fer seriacions matemàtiques adequades al treball en petits grups, la qual es difondrà al col·lectiu de mestres que fan suport a l'aula a través d'un curs a l'escola d'estiu. Uns i altres han fet recerca. Tant l'una com l'altra poden assolir diversos graus de qualitat. Ara bé, no hi ha dubte que responen a dues concepcions ben diferents. Es fa evident, per tant, que cal donar suport a realitats i productes prou diverses, als quals, d'entrada, no sembla oportú posar límits.

Una segona qüestió que sorgeix als GdD fa referència a l'etiqueta. Es planteja que un mateix estudi (el disseny d'un programa d'administració d'insulina per a diabètics, per exemple) pot ésser considerat "recerca educativa"

o bé “recerca en l'àmbit de la salut”. En definitiva, ens trobem davant del vell dilema de l'apropiació disciplinar de l'objecte d'estudi o, des d'un altre punt de vista, de la transdisciplinarietat. En qualsevol cas, sembla evident que la recerca deu incorporar alguns components que són plenament educatius, igualment com n'hi ha d'altres de mèdics o d'altres àmbits. Davant d'aquesta realitat, es proposa adoptar una visió extensa de la realitat educativa i, per tant, acollir, en igualtat de condicions, tots els qui considerin que investiguen amb la intenció última d'ajudar a aprendre, a progressar o a millorar les persones, és a dir, d'educar, en un sentit ampli del terme.

La identitat de la recerca educativa, òbviament, fou un aspecte abastament considerat en les entrevistes amb experts, entorn del qual és possible establir múltiples matisacions i precisions. Per tal de definir, d'una manera inclusiva, el concepte de recerca educativa acudim al professor Arturo de la Orden:

“la investigació educativa³ es justifica pel seu efecte optimitzant en el procés humà intencional i sistemàtic que denominem educació, organitzat com un sector professional a les societats contemporànies. En aquest sentit, la investigació educativa es contempla com una manera de produir coneixement que permet saber amb el màxim de precisió què s'ha de fer i com fer allò que cal fer per potenciar una acció social professionalitzadora”

(de la Orden, 2004:15)

Més endavant, tornarem a aquesta definició per tal d'entrar en el tema del “per a què ha de servir”. Ara, de moment, es clou l'apartat centrant l'atenció a la primera part del text: la recerca educativa és l'activitat científica que es proposa optimitzar l'educació entesa com l'actuació intencional i sistemàtica d'ajudar els altres a aprendre, a progressar

6.1.2.- Situació actual.

En els moments actuals, de profund canvi i convulsió social, quan les qüestions que afecten l'educació es multipliquen i són viscudes com a veritables reptes de la ciutadania. Hi ha una demanda creixent de la societat catalana i espanyola de major eficàcia, productivitat i aplicabilitat de la investigació que es fa en entorns universitaris sobre temes educatius (Gutiérrez, 2005:55), a la qual convé donar resposta d'una manera directa i decidida.

³ En la transcripció i traducció del text s'ha substituït l'adjectiu “pedagògica” que apareix en el text original en castellà per “educativa”, entenent-los com a sinònims. Un argument que avala aquesta interpretació rau en el fet que es tracta d'una ponència al XI Congrés Nacional de Models *d'Investigació Educativa*.

Quan ens interessem per conèixer en profunditat les aportacions que fa la recerca per resoldre els problemes concrets que afecten l'educació de casa nostra se'ns presenta un panorama relativament pessimista. Així s'ha posat de manifest en algunes valoracions aportades als GdD i en la visió genèrica que algunes entitats socials tenen de la recerca educativa universitària. Es tracta, per altra banda, d'una crítica plenament assumida pels propis d'investigadors que Murillo (2005) qualifica de "crisi"

"La investigació educativa està en crisi. Cada vegada s'aixequen més veus que posen de manifest la incapacitat de la investigació en educació per impactar en els processos docents. La indagació empírica no ha sabut ser útil per a la fonamentació de la pràctica docent, ni ha creat un cos de coneixements sòlids i indiscutibles, ni tant sols ha aconseguit que els pocs resultats trobats arribin als destinataris. Així es palesa l'abisme que separa la pràctica i la investigació educativa, els docents i els investigadors".

A l'hora de trobar explicacions a aquesta situació s'apunten un conjunt de factors (formació teòrica, enfocaments genèrics, allunyament de la pràctica, excessiu formalisme...) que J.C. Tójar (2005) agrupa sota l'etiqueta "elitisme academicista". Argumenta que els universitaris defugen la formació pràctica, professional i contextualitzada amb l'excusa que la Universitat ha de formar per un món professional canviant i variat i, per tant, és millor capacitar d'una manera generalista que no pas mostrar estratègies clares d'intervenció. Davant el risc de trobar-se desfasat, es prefereix no estar massa en contacte amb la realitat social. Això porta a investigar sobre el que "hauria de ser", sobre una realitat que no existeix i, per tant, els resultats no són útils. S'és altament escrupulós en l'observació dels imperatius metodològics i això, paradoxalment, comporta un allunyament de la realitat estudiada

És un fet d'una notable gravetat, que ha estat constatat repetidament als GdD i davant del qual hi ha notable coincidència dels experts (Nieto, 1996). Sembla evident que, tal com ja apuntava S. Kemmis en la introducció de l'obra de W. Carr (1980), cal avançar d'una manera decidida cap a una recerca educativa compromesa amb la realitat que indaga. És cert que s'han produït alguns avenços notables però cal significar que, majoritàriament, responen a iniciatives individuals, sense recolzament institucional. Hi ha, per tant, molt camí per córrer.

6.1.3.- Trets distintius.

En el decurs de les diverses sessions de treball així com a les entrevistes amb experts es recullen alguns trets característics de la Recerca Educativa. A la primera sessió del GdD es va plantejar, d'una manera prou lúcida, la diferència entre la recerca en educació i altres tipus de recerca propis de les ciències físico-naturals. Foray i Hargreaves (2003) fan una anàlisi d'aquesta mateixa qüestió de la qual en destaquem tres idees: a) el model de producció de coneixements; b) la relació entre la producció i la transmissió de coneixements; c) la pressió (competitivitat) per la producció de coneixements, als quals s'hi afegeix un corol·lari en el qual es té en compte la manera com els trets anteriors es reflecteixen en la nostra realitat diària.

a). Model humanístic de producció de coneixements

L'educació constitueix un sector important de l'activitat social al qual es destinen importants (per bé que insuficients) recursos públics, que dona lloc a una comunitat de professionals (dins la qual s'hi poden reconèixer diverses subcomunitats). En la base del col·lectiu professional hi ha un conjunt de coneixements que s'adquireixen mitjançant la formació inicial (com a requisit bàsic per accedir a les diverses professions educatives) i, també, mitjançant l'orientació constant a la millora (formació permanent) de la pròpia pràctica.

En analitzar la manera com cada comunitat professional produeix i acumula els coneixements per determinar una millora de la pràctica professional, Gibbons y altres (1999) estableixen dos grans mètodes producció de coneixement: el de la ciència en tecnologia i l'humanístic.

El primer dona lloc als plantejaments tradicionals d'I+D, on el coneixement científic és un factor directe del desenvolupament de processos i productes. La ciència il·lumina i abasteix la tecnologia.

La manera humanística de producció de coneixements, en canvi, es basa en el *learning by doing*, és a dir, les persones aprenen a mesura que van fent les coses, valoren i es plantegen els resultats i, al capdavant, han perfeccionat la seva manera de fer. La producció de coneixement es duu a terme en el propi lloc de treball, partint de les preocupacions i dels interessos dels professionals. Des d'aquesta perspectiva, la millora no sembla tenir massa connexió amb la "recerca científica" sinó, més aviat, amb la predisposició a aprendre a partir de les oportunitats que depara la pràctica. Els coneixements es produeixen, per

tant, a partir de la pròpia activitat professional i no pas d'una manera externa, allunyada del context.

No cal dir que, si entenem l'educació com una activitat pràctica, aquesta segona manera de produir coneixement sembla que li és més pròpia. Ara bé, això significa acceptar que el ritme de producció és lent i que és més difícil de "cosificar", és a dir, d'objectivar-lo i transmetre'l perquè d'altres l'aprofitin. El coneixement (millora o aprenentatge) és una construcció personal de cadascú i, també, una construcció social sorgida del procés de millora col·lectiva. La intervenció de l'investigador en la transferència del coneixement no es limita a la simple difusió sinó que cal una major implicació personal per comprendre les circumstàncies del destinatari, per adequar el coneixements de l'investigador a les possibilitats, les limitacions i les circumstàncies del receptor, per cedir-li protagonisme i, en definitiva, per treballar junts.

b. Relació entre producció i transmissió de coneixements.

La generació de coneixements en el camp de l'educació presenta una relació especial amb la transferència als destinataris finals, és a dir, els qui utilitzaran o es beneficiaran dels coneixements generats. Per tal de comprendre millor aquesta relació, a tall d'exemple, s'estableix una comparació amb la transferència de coneixement en el cas de les ciències físico-naturals.

Els avenços en el camp de la biologia (recerca bàsica) són transferits a la recerca farmacològica (recerca aplicada, amb un fort component empresarial) la qual elabora els productes finals (medicaments) que arribaran als destinataris (malalts) a través de la prescripció dels professionals mèdics. La transmissió dels resultats de la recerca es duu a terme mitjançant accions de sensibilització-informació-difusió, a través dels mitjans preestablerts (revistes científiques, congressos, propaganda comercial...) per tal que els metges en coneguin les propietats i decideixin sobre la conveniència d'administrar-los als seus pacients.

En el cas de la recerca educativa, els avenços en el coneixement dels processos d'aprenentatge (recerca bàsica), tant si han estat transferits directament als professionals com si han estat desenvolupats per instàncies intermitges (a tall d'exemple, dissenyadors de materials), no poden ésser aplicats d'una manera directa sinó que han d'ésser transformats i adequats pels professionals (mestres i educadors...) els qual han de fer-ne un ús responsable, tenint en compte el context organitzatiu, les característiques dels destinataris,

els resultats d'experiències anteriors i, també, a si mateixos (les pròpies motivacions, coneixements, competències, itinerari professional...)

En ambdós casos, la difusió dels coneixements procedents de la recerca té una importància fonamental. Ara bé, es duu a terme en circumstàncies ben diferents i, també, és diferent el paper de l'investigador. L'investigador que fa la descoberta al laboratori de biologia i, també el que la desenvolupa a nivell farmacològic, difon els resultats com un avenç científic comprovat, fiable, amb una validesa contrastada. És un coneixement neutre, asèptic, objectiu. L'investigador educatiu, en canvi, ha de tenir en compte múltiples factors que hi incideixen. Per molt que, portat per la il·lusió de garantir la vàlua científica dels resultats, procuri aïllar i controlar variables a nivell experimental, sap que això no és possible en la realitat. En la transferència de coneixements, per tant, ha d'atorgar una part notable de protagonisme als destinataris (docents, educadors, directius...), la qual cosa implica el desenvolupament d'un conjunt de competències professionals específiques per part dels investigadors i, en darrera instància, l'adopció d'uns plantejaments davant l'activitat investigadora que tinguin en compte aquesta realitat.

c. Competitivitat vs col.laboració en la producció de coneixements

La producció de coneixements científics rellevants constitueix una element clau per a la pervivència i el progrés dels investigadors. La quantitat de coneixements produïts, la freqüència amb la quals són demandats pels destinataris o per altres investigadors, la rellevància que s'atorga al coneixement generat per part de la comunitat científica i per la societat... constitueixen indicadors externs de la qualitat dels coneixements produïts, els quals, alhora, permeten que els investigadors comptin amb més recursos, millors equipaments, major reconeixement, etc. Tot plegat dona lloc al bucle de competitivitat que regeix els mecanismes de la recerca i transferència de coneixement, en el qual el grup que no produeix coneixements "competitius" queda arraconat, *fora de joc*. Això fa que la producció de coneixements s'orienti als camps que ofereixen major finançament (línies prioritàries), la formació d'aliances entre equips i la construcció d'un coneixement altament especialitzat. Un clar exponent d'aquests plantejaments és present als plans nacional d'I+D.

Es tracta de fomentar la competitivitat, amb els riscos i efectes col.laterals que això comporta⁴.

El problema rau en el fet que en sectors com l'educatiu, amb baixa incidència del mercat, aquests plantejaments no són vàlids. No existeix una veritable pressió social (ni dels professionals, ni dels usuaris, ni de les instàncies polítiques) que incentivi la producció de recerca educativa en una determinada línia i, per tant, no hi ha mecanismes de selecció basats en el mercat. La utilitat del coneixement produït no és immediata, atès que cal comptar amb les persones que han d'aplicar-lo (docents, educadors, dissenyadors...), els quals aprenen en la pròpia pràctica. Tot plegat dóna lloc a un corpus de coneixements fragmentari, escassament articulat, mancat d'una teoria sòlida que el fonamenti.

Així ho testimonia, Mercedes Muñoz Repiso quan, al final d'una llarga estada a la direcció del CIDE, en fer balanç del treball realitzat, sosté:

"Hi ha una necessitat especial de "protegir" la investigació educativa, talment com si fos la rosa del Petit Príncep de Saint Exupery. Deixada a la competència total amb altres àrees de coneixement, dins del Pla Nacional de I+D, corre el risc de veure's arrasada, per seguir amb símils literaris, "com un xai que competeix amb llops" que diria Sábato. També corre el perill d'una major fragmentació que la ja enorme actual. Entre els països europeus és molt comú trobar un esquema de funcionament de la recerca educativa que inclou l'existència d'una agència pública nacional, com a garantia d'una especial protecció en aquest àmbit"

(Muñoz Repiso, 2000)

L'avenç de la recerca educativa sembla que demana una actitud de col.laboració, tant amb investigadors d'altres disciplines (en funció dels aspectes que hi intervenen), com amb els professionals que han d'aprofitar els coneixements generats (per la qual cosa cal treballar-hi de costat, a peu d'obra, evitant de tancar-se en la torre de vori del coneixement), com amb les instàncies polítiques encarregades per vetllar pel progrés i la presa de decisions (per tal que no vegin els investigadors com una "amença" sinó com un ajut). Tot això és fa difícil en un escenari regit per plantejaments competitius.

Arran dels tres característiques suara establerts, en observar la panoràmica imperant a la recerca educativa de casa nostra, ens adonem que:

⁴ Una descripció magistral de l'entramat d'interessos ocults i efectes no desitjats que poden derivar-se de l'aplicació a ultrança dels postulats de la recerca competitiva pot trobar-se a la novel·la *El virus de la glòria*, de Marià Alemany (Ed La Campana, BCN), qui situa la trama argumental en la recerca educativa en l'àmbit universitari. Val a dir que l'autor és catedràtic de bioquímica a la UB i autor, entre d'altres, de títols tan suggeridors com *Investigar en España es llorar*.

- a) continua entossudida a aplicar un model que és vàlid per a les ciències físico-naturals,
- b) la transmissió dels coneixements generats, que es duu a terme a través de revistes científiques o de congressos, difícilment arriba als destinataris i, quan ho fa sovint utilitza un llenguatge distant, que no reconeixen com a propi i, per tant, no els interessa⁵ i, finalment,
- c) es duu a terme en un context general de competitivitat (sexennis, índex d'ímpacte, rànquings...) que genera dinàmiques perverses: es valoren molt més els aspectes formals que no pas els continguts

6.1.4. Modalitats.

A l'inici del paràgraf 6.1. a) es posava de manifest la diversitat de "productes" que poden encabir-se darrera el sintagma recerca educativa. Intentem posar-hi una mica d'ordre.

Des d'una perspectiva tradicional, s'ha establert un triple divisió en la catalogació de la recerca educativa: recerca bàsica, recerca aplicada i recerca-acció, la qual es reflecteix al quadre núm. 7

La recerca bàsica, sota diverses modalitats i metodologies de treball, s'adreça a donar informacions (descriure una realitat), a proposar interpretacions (la qual cosa, en fer atribucions de causalitat, permet orientar l'acció educativa) i a fer anàlisis explicatius del per què passen les coses, quines repercussions tenen, a quina ideologia responen, etc. Es tracta, per tant, de produir coneixement científic sobre els processos educatius.

El predomini del coneixement descriptiu o especulatiu, sense aprofundir en la intervenció, ha estat i continua essent una de les principals raons del descrèdit de la recerca educativa. Això no significa, no obstant, que s'hagi de deixar de banda la recerca bàsica, ans al contrari, sense ella no seria possible el progrés, en tant que constitueix el substrat que fonamenta la recerca aplicada. Teoria i pràctica s'han de retroalimentar mútuament. Es tracta, únicament, de considerar la recerca bàsica a la llum de la seva contribució a la millora de l'educació.

⁵ Sempre recordaré una conversa amb el director d'un centre públic de Portugaleta que, gairebé a la fi d'un Congrés Internacional de Direcció de Centres Educatius, em deia que li havia agradat molt sentir a parlar de "lideratge transformacional", de "escoles que aprenen", de "nivells d'excel·lència"... però que aquelles coses a ell no li servien de res. En canvi, només havia sentit un parell de comunicacions que havien tractat temes que ell vivia en el dia a dia del seu centre.

del format (assuaujant el tecnicisme científic i la complexitat); dels resultats (incidint en allò que afecta la pràctica) i de llenguatge (emprant el llenguatge dels professionals)... per a la qual cosa sembla imprescindible un coneixement aprofundit del context.

I com es duu a la pràctica? Habitualment, a través d'activitats de formació permanent dels professionals, les quals poden respondre a diverses intencionalitats i modalitats organitzatives: xerrades, cursos, seminaris... Arribats a aquest punt, l'investigador ha esdevingut un formador de formadors que, d'una banda, transfereix els resultats de la recerca, alhora que, per altra banda, procura animar els docents i educadors perquè la incorporin a la seva pràctica diària o bé per avançar vers plantejaments de treball col.laboratiu de recerca-acció.

La recerca-acció parteix de la premissa que la millora de l'educació, en tant que activitat social duta a terme per professionals, es una tasca compartida per investigadors i educadors, els quals van autoavaluant, de manera continuada, els efectes dels canvis que van introduint. Es tracta de transformar en coneixement científic l'experiència dels pràctics. El projecte d'investigació, aleshores, esdevé quelcom viu, quelcom que va avançant conjuntament amb la pràctica. Es duu a terme en estreta vinculació al context (es diagnostica un problema concret en el seu context i es proposen solucions situacionals) amb la intenció última d'aconseguir la millora.

La recerca-acció és la modalitat que presenta un major potencial innovador, atès que en dur-se a terme en el propi context d'intervenció, afavoreix l'establiment d'una comunicació bidireccional àgil i fluida entre educadors i investigadors i, per tant, el treball col.laboratiu. Ara bé, ultra la dimensió substantiva (l'objecte del canvi), la introducció d'innovacions presenta, també, una dimensió social i organitzativa (Teixidó, 2005), tant des d'un punt de vista individual (en allò que afecta cadascú) com col.lectiu (entenen que el centre constitueix la unitat bàsica de canvi). Aleshores, a l'investigador se li plantegen altres reptes: coneixement de la cultura organitzativa, adequació a les característiques i possibilitats de cada centre, lideratge, dimensió processal de la innovació, assessorament metodològic a professionals....

6.2. Àmbit Aplicatiu

La recerca educativa fa referència a una realitat pràctica: l'educació que es duu a terme en un lloc i en un moment determinat. Ha de partir del

coneixement aprofundit d'aquesta realitat així com dels factors que hi incideixen (descripció, interpretació i anàlisi, és a dir, investigació bàsica) per, en darrera instància, efectuar aportacions valuoses (propostes d'acció, innovacions, és a dir, investigació orientada a la millora) que contribueixin a augmentar-ne la qualitat.

Aquesta manera de plantejar les coses és aplicable als diversos àmbits i temàtiques educatives: l'aprenentatge de la música a l'escola, els programes d'autonomia personal per a persones amb n.e.e., l'acció educativa en medi obert, l'organització per racons a l'aula d'educació infantil o la posada en funcionament d'un programa de desintoxicació per a alcohòlics... per citar-ne alguns.

L'orientació a la millora constitueix l'element nuclear de la proposta que es farà al capítol 7. Sembla indispensable, per tant, dedicar-hi una major atenció.

6.2.1.- Orientació a la millora

A 6.1.1. s'ha caracteritzat la recerca educativa acudint a una definició de De la Orden, en la qual sosté que es tracta d'un coneixement que "permet saber amb el màxim de precisió què s'ha de fer i com fer allò que cal fer per potenciar una acció social professionalitzadora" es tracta, per tant, d'un coneixement que orienta la pràctica. En una mateixa línia, el professor Francisco Javier Tejedor, sosté que ha de "produir la informació necessària per introduir millores".

"la investigació educativa ha de ser una activitat científica i, per tant, formal, sistemàtica, controlada, empírica i objectiva. Ha de posseir els atributs del mètode científic. El seu objectiu bàsic ha de ser aportar explicacions raonables dels fets o fenòmens estudiats amb la finalitat de contribuir a la creació d'un corpus coherent de coneixements; es a dir, ha de proposar-se produir informació necessària per introduir millores en l'educació"

(Tejedor, 2004:62)

S'observa com els dos tractadistes coincideixen a posar èmfasi en la finalitat, és a dir, en el per què ha de servir?. Per alguns, ha d'aportar coneixements contrastats sobre els processos educatius. D'altres, en canvi, posen èmfasi en la millora de la pràctica. Sostenen que l'educació és una realitat pràctica (que es fa dia a dia) i, per tant, que la recerca educativa només adquireix un sentit ple quan contribueix a optimitzar-la.

Alguns trets que donen identitat a aquesta manera d'entendre la recerca educativa són:

- a) Els problemes d'investigació sorgeixen o es vinculen a un context d'aplicació.
- b) El coneixement que es genera ha de ser útil per algú
- c) Retorna el coneixement a la pràctica, per tant, convé fer-lo accessible als destinataris potencials per tal que el coneguin i l'utilitzin.
- d) Fa evident la necessitat d'aportacions interdisciplinars per tal de donar respostes adequades a problemes complexos
- e) Amplia el nombre de contextos i àmbits educatius en relació als quals es pot generar coneixement
- f) Incorpora una actitud de compromís social davant la recerca. La producció de coneixements es troba directament lligada a la seva difusió (formació permanent) i a la solució dels problemes reals (projecte d'innovació)
- g) Planteja la necessitat d'aplicar criteris alternatius pel que fa al reconeixement de l'activitat investigadora que tinguin en compte l'impacte en el context, és a dir, la capacitat transformadora.

La capacitat per transformar la realitat constitueix un element inherent a la reflexió sobre l'educació, que ens els moments actuals cobra més vigència que mai, atesa la rellevància dels problemes que afecten a l'educació en l'actualitat⁶ (Hegarty, 1999). Ens trobem en un moment (tant institucionalment com social) oportú per avançar-hi d'una manera decidida.

6.2.2.- Donar respostes fonamentades a les demandes socials

L'educació, igual que el conjunt de la societat, viu uns moments de complexitat que es reflecteixen en l'intent d'assolir fites de progrés de les persones que sovint es troben en contradicció amb la pràctica social: educació inclusiva en un entorn segregador; educació per a la cooperació i la solidaritat en una societat competitiva; educació participativa i solidària en una societat individualista; educació per a la sostenibilitat un món consumista; educació per a la pau en una societat violenta... Els problemes educatius presenten notables similituds; ara bé, no hi ha una resposta única que sigui vàlida per tothom. El

⁶ Mentre repasso aquest text (12/01/06) apareixen a la premsa els resultats d'un estudi, finançat per la Fundació la Caixa, on es posen de manifest els elevats índexs de deserció prematura dels escolars.

dilema rau a trobar la fórmula d'avenç adequada a les característiques de cada realitat, la qual cosa dóna lloc a una forta demanda social de recerca educativa:

“Hi ha una demanda creixent al si de la societat espanyola per que fa a la productivitat, l'eficàcia i l'aplicabilitat de la investigació que realitzem en els entorns universitaris sobre els problemes educatius”

(Gutiérrez, 2005:55)

En caracteritzar aquesta demanda observem que hi ha unes temàtiques relativament estables: currículum, desenvolupament evolutiu, aplicació de les TIC, avaluació de resultats, igualtat d'oportunitats, organització i direcció d'institucions, interculturalitat, educació en valors... que prenen unes característiques singulars en funció del context (la demanda de recerca sobre educació intercultural és molt més gran a Catalunya o a Melilla que no pas a Extremadura o Navarra), de l'àmbit educatiu (la intervenció educativa sobre problemes de drogodependències és diferent si se circumscriu a l'entorn escolar o bé a una comunitat terapèutica) i, també, als interessos i/o orientació de l'entitat que demanda o patrocina l'estudi.

Per bé que hem dit que ens trobem davant d'un panorama relativament estable cal aprofitar el valor d'oportunitat de les temàtiques amb major projecció social (normalment, acompanyades d'un cert ressò mediàtic). L'augment de la sensibilitat social envers una problemàtica educativa incideix en la receptivitat de les institucions i, per tant, en el finançament dels projectes que es proposen donar-hi resposta. En tenim alguns exemples recents en el món escolar amb l'atenció a les competències bàsiques arran de la difusió de l'informe PISA o bé en l'interès creixent pels temes de mediació, resolució de conflictes, implicació comunitària... arran dels problemes de violència .

També caldrà estar atents a les demandes i les oportunitats (en forma de convocatòries públiques o, tal volta, de projectes propis) que sorgeixen de la pròpia universitat, arran de la posada en funcionament de l'Espai Europeu d'Educació Superior, amb la implantació d'uns models de formació orientats a l'adquisició de competències.

Finalment, cal fer especial esment dels àmbits emergents de recerca, en els quals solen convergir-hi diverses disciplines, entre les quals hi ha l'educació. Es tracta de temàtiques candents: reinserció, ajut al dol, gestió cultural, musicoteràpia, etc., amb un indubtable component educatiu, que, per la seva

novetat, donen lloc a projectes de recerca singulars, pioners, que probablement són únics en el seu camp.

6.2.3.- Utilitat social. Incidència en la pràctica.

La necessitat de fer recerca educativa que sigui d'utilitat social ha estat prou argumentada a les línies precedents. De fet, a algú que no en conegui les interioritats, li pot sobtar que es posi tant èmfasi en una qüestió que sembla de sentit comú. Ara bé, el fet que hi dediquem tanta atenció posa de manifest que la realitat s'allunya d'allò que sembla desitjable, talment com s'ha posat de manifest a 6.1.2., en analitzar-ne la situació actual.

Son diversos els factors que expliquen aquesta situació:

- a) la manca de tradició en la realització de recerca educativa que porti guies fiables per a la millora.
- b) la influència del context: allò que s'ha demostrat que "funciona" en una institució o servei educatiu resulta difícil de repetir en un altre lloc
- c) la manca de confiança en els professionals i, també, la manca d'interès dels propis professionals, per implicar-se en projectes de recerca
- d) les dificultats per a la delimitació de funcions entre els diversos professionals que intervenen en el sector educatiu i, per tant, en la consolidació de perfils professionals específics (el d'investigador, entre d'altres)
- e) el progressiu allunyament entre el món universitari i el de la praxi
- f) el fet que la major part del coneixement pràctic dels professionals sigui no explícit. El professional desenvolupa competències (millora els seu *know how* a partir de la formació, l'entrenament, l'assaig-error, l'experimentació, la reflexió sobre la pròpia acció...) però no dona lloc a un corpus de coneixements explícits.
- g) el desinterès de les instàncies polítiques responsables de la millora de l'educació que, a vegades, veuen l'investigador educatiu com una interferència en la presa de decisions de naturalesa política
- h) la baixa sistematització i difusió de les innovacions i experiències exitoses que es duen a terme
- i) la major complexitat logística que es desprèn de la necessitat de conèixer a fons (trepitjar la realitat) el context: desplaçaments, horaris, conciliació amb la vida familiar, xocs culturals...
- j) la manca d'una dotació econòmica específica

La llista de factors condicionadors és llarga. Ben segur que podríem afegir-n'hi d'altres o fer-ne una anàlisi més aprofundida. Analitzar per què passen les coses és fonamental per tal de millorar-les. Ara bé, si només ens quedem en l'anàlisi, per molt brillant i fonamentada que sigui, es corre el risc que esdevingui un mer exercici retòric.

6.2.4.- La recerca educativa com a motor d'innovacions.

Un cop reconeguda i analitzada la situació de baixa interconnexió entre la recerca educativa i la comunitat dels professionals que integra el sector educatiu, sembla lògic que ens plantejem de quina manera es pot incrementar, per a la qual cosa s'han de considerar les relacions entre la recerca i la innovació. En aquest punt s'han de tenir en compte les aportacions del col·lectiu DBRC (2002), els quals advoquen per una recerca educativa dedicada al disseny de situacions o ambients educatius que, en ésser portats a la pràctica donen lloc a l'espiral de la innovació (disseny-aplicació-avaluació-redisseny) o de millora continuada.

Des d'aquesta perspectiva, la investigació té en compte el propi procés de disseny (en un context d'estreta col·laboració entre investigadors i pràctics en el qual resulta fonamental la comprensió i l'acceptació de les posicions mútues), la posada en pràctica (amb els múltiples aspectes que incideixen en el procés) i els resultats (exposats amb realisme, tenint en compte els èxits i, també, els aspectes negatius). La recerca ha de donar compte del perquè funciona la innovació en un context real, la qual cosa ens porta a diferenciar-ne dos grans aspectes:

a.- El disseny de la innovació pròpiament dita, el qual es troba estretament vinculat a allò que es pretén desenvolupar (millora de la comprensió lectora; atenció a infants amb problemes de desadaptació, programes de joventut...) aspecte en el qual els investigadors se senten predisposats i capacitats per intervenir, atès que es correspon amb la seva especialització disciplinària

b.- L'assessorament, el seguiment i la participació activa en la seva posada en pràctica, la qual cosa implica la producció i l'aplicació de coneixements científics referits a la planificació del canvi: difusió entre la comunitat, processos d'adopció, disseny de materials d'iniciació, processos de posada en marxa, etc.

Es tracta d'un aspecte que demana coneixements i competències professionals específiques (que, probablement, els investigadors no posseeixen) i, per tant, pot esdevenir un repte de progrés comú i compartit pels investigadors de la UdG que duguin a terme projectes en diversos àmbits.

En síntesi, l'establiment de connexions entre recerca i innovació porta a considerar una modalitat de recerca consistent en el disseny i la posada en pràctica d'innovacions, en col.laboració amb els professionals. Davant d'aquest repte, l'investigador ha de tenir en compte la dimensió acadèmica del projecte (derivada de l'objecte d'innovació) i, alhora, una dimensió organitzativa, social i política que implica l'assumpció de rols de lideratge dels processos de canvi: dinamització, assessorament, suport humà, etc. (Teixidó, 2005)

6.3. Àmbit Organitzatiu

En considerar els aspectes organitzatius que incideixen en la recerca educativa, s'estableixen tres nivells d'anàlisi. El primer fa referència a la situació de la recerca educativa en el sistema universitari; els segon, a la Universitat de Girona i el tercer als departaments, instituts i grups de recerca.

6.3.1.- La recerca educativa al sistema universitari.

Són diversos els estudis que posen de manifest les característiques i les dificultats de la recerca educativa a les universitats. Entre ells cal citar l'anàlisi específica de G. Carmela, A. Ariza i M.E. Bujanda (2000), propugnat pel CIDE, amb un títol ben explícit: *El sistema de investigación educativa en España*, en el qual es dedica un capítol específic a considerar la situació de la universitat

Els sistema universitari té una importància crucial en qualsevol àmbit de recerca. En el camp educatiu, el sistema universitari, en els seus conjunt, assumeix funcions de realització de recerques, de difusió de resultats, de promoció a través del finançament de projectes i beques de recerca, de formació de personal investigador i, també, d'establiment de connexió entre els resultats i la seva aplicació, bé sigui a través de convenis de col.laboració científica o bé sigui a través d'accions de transferència de coneixement.

En la realització d'aquestes funcions, no obstant, es constata l'existència d'alguns problemes o entrebancs. En convidar els experts i responsables d'institucions de recerca a expressar els principals problemes que caracteritzen la recerca educativa en l'àmbit universitari, apareixen els aspectes següents:

- a) Dificultats per al reclutament (derivades de la manca d'incentius) i precarietat en la formació inicial dels investigadors, als quals cal afegir-hi una situació d'indefinió laboral a la fi del període de formació.
- b) Inexistència de mecanismes estables d'assessorament i suport als investigadors

- c) Establiment de mecanismes d'acreditació i reconeixement de l'activitat investigadora de tipus meritocràtic
- d) Inexistència de mecanismes d'avaluació qualitativa dels projectes de recerca. Únicament es tenen en compte aspectes quantitius: nombre de projectes, nombre de tesis doctorals dirigides, nombre de publicacions, import de les subvencions obtingudes, etc.
- e) Manca d'atenció i de reconeixement al seguiment de les innovacions que es deriven del projectes de recerca que es proposen la incidència sobre la pràctica
- f) Foment d'una actitud competitiva entre els investigadors que dificulta la socialització del coneixement i la cooperació
- g) Baixa sistematització i difusió dels resultats
- h) Baixa especialització en recerca del personal (docència i recerca alhora)

Es tracta d'un seguit de factors limitadors, que són percebuts amb diversa intensitat en funció del context i, també, dels posicionaments dels entrevistats. En qualsevol cas, es tracta de factors que són inherents al funcionament del sistema universitari espanyol que, en la mesura que sigui possible, s'ha de procurar modificar o assuaujar, bé arran de les mesures de progrés que es proposen a la fi del document o bé d'altres maneres.

6.3.2.- La recerca educativa a la Universitat de Girona.

La situació de la recerca educativa a la Universitat de Girona s'inscriu en el marc de la situació global descrita a l'epígraf anterior: l'absència de plantejaments generals de recerca en l'àmbit educatiu, situació que, entre d'altres factors, s'explica per la seva joventut i per seva història recent pel que fa la vertebració de la Recerca.

Des d'una perspectiva institucional, el tractament que la Universitat de Girona ha donat a la Recerca Educativa ha estat compartit amb la resta d'àmbits de coneixement: accions de transferència de coneixement, convocatòries d'ajuts pre-competitius, suport a càrrec de la OITT, assessorament en la signatura de convenis de cooperació científica... Tot plegat, en el marc emergent d'una universitat jove que, en un primer moment se centra en la seva consolidació (estudis, edificis, etc.) i, d'una manera progressiva, va tenint en compte altres aspectes entre els quals hi ha la recerca.

Un fet significatiu en aquest procés es produeix l'any 2005, amb la designació de la Recerca Educativa com a línia estratègica del Pla de Recerca de la UdG, de la qual en sorgeix el present encàrrec.

En considerar el tractament institucional a la recerca educativa cal fer esment, d'una manera específica, de la tasca realitzada l'Institut de Ciències de l'Educació de la UdG. La creació dels ICE's, arran de la Llei General d'Educació de l'any 1970, suposa un impuls notable de la recerca educativa en tant que ens específic de suport i dinamització que, a Girona, dóna lloc a múltiples iniciatives. L'entrada en vigor de la LRU va suposar-ne la desaparició d'alguns i la transformació d'altres, adequant les seves funcions a les necessitats de cada universitat. En l'actualitat, si ens atenem a la seva consideració estatutària, a l'ICE Josep Pallach li són encomanades competències "de formació i perfeccionament del personal acadèmic de la Universitat de Girona" (Art. 34). No se li atribueixen, d'una manera explícita, competències de recerca educativa⁷.

Altres ICEs de l'estat espanyol (Múrcia, Santiago de Compostel.la, Barcelona, Politècnica de Madrid, Deusto...), en canvi, continuen tenint divisions o seccions de recerca educativa i innovació que, atesa la seva vinculació més directa amb els professionals, solen ser més properes a la realitat dels centres.

6.3.3.- La recerca educativa als departaments i GR.

Si els plantejaments en relació a la recerca educativa a la UdG han estat indefinits, aquesta consideració també és vàlida pel que fa als departaments i grups de recerca. La situació és explicable per la pròpia història institucional. Quan, durant força anys, el repte fonamental d'un bon nombre dels departaments era consolidar la plantilla del seu professorat, la major part de l'activitat investigadora s'ha dirigit a aquesta fita: cursos de doctorat, tesis doctorals, accessos a titularitats i càtedres, etc.

En general, la investigació ha estat entesa (amb múltiples i notables excepcions) des d'una perspectiva individual: com una aportació a la ciència que, alhora, contribuïa al progrés de la carrera professional de l'investigador. La decisió de la Universitat de Girona (fruit de la pressió del sistema) d'incidir en l'estructuració del col·lectiu d'investigadors (que fins aleshores havia donat

⁷ Això no obstant, en una línia similar a d'altres universitats catalanes i de l'estat, fóra possible d'atribuir-n'hi en un futur, atès que a l'article anteriorment citat s'hi contempla la possibilitat d'assignar-li "altres competències que es derivin dels objectius fundacionals", entre els qual s'hi troba "la recerca i la innovació pedagògiques" (Art. 33)

lloc a agrupaments ad-hoc, en funció del projecte) dóna lloc als actuals grups de recerca estables (GR) amb una denominació i un codi d'identificació. Finalment, un dels darrers episodis d'aquesta espiral de competitivitat, s'ha produït amb l'elaboració i difusió d'estadístiques comparatives de la producció científica dels grups, amb l'establiment d'indicadors i amb el plantejament de criteris de finançament dels departaments en funció de la "productivitat" dels GR que s'hi troben adscrits. En definitiva, un reflex de la contraposició entre models de producció de coneixement exposada a 6.1.3.a)

En el decurs d'aquest procés, l'any 2000 s'estableix l'actual xarxa de GR, amb uns criteris que en el seu moment no eren gens clars i, per tant, va donar lloc a una panoràmica prou diversa: grups que aglutinen un nombre elevat d'integrants i grups molt petits; grups que es formen a partir de la coincidència entorn d'un àmbit de treball i grups miscel·lanis; grups que es formen a partir d'experiències de treball en comú i grups que prenen com a base les relacions personals; grups nominals (on cada un dels membres del grup tira endavant el seu àmbit d'estudi per separat) i grups cohesionats; grups disciplinars (que són la projecció natural d'una àrea o subàrea de coneixement) i grups pluridisciplinars... En definitiva, un panorama complex, en el qual s'ha avançat notablement en els darrers anys (tot i que sense saber massa bé cap on es va) però on encara queden molts aspectes per posar en clar.

En aquest procés els departaments i els investigadors han dut a terme un esforç important per donar resposta a les demandes del sistema: formació d'investigadors, difusió i encoratjament a participar en projectes de recerca competitiva, sol·licituds de sexennis, establiment de relacions internacionals. foment de la publicació en revistes científiques... Ho han fet d'una manera espontània, a mesura que han anat sorgint les demandes, sense coordinació ni planificació prèvia (aspectes que, segurament, són atribuïbles a la singularitat de cada unitat de recerca) i, sobretot, simultanejant-ho amb la realització de mil-i-una tasques de docència i de gestió.

6.4. Àmbit Personal

L'avenç de la recerca educativa a la UdG, en darrera instància, depèn dels investigadors i les investigadores: de l'actitud amb que ho afrontin, de les motivacions que els empenyin a dedicar el seu temps i els seu esforç a la producció de coneixements educatius, de la capacitat i la voluntat de cooperar entre ells... en definitiva, de les persones.

Es interessa, en la darrera etapa d'aquest procés concèntric en ordre descendent (*last but not least*) conèixer quina és la seva visió de la recerca, com la viuen, quines dificultats perceben i com creuen que podria millorar-se. Aquestes i altres qüestions van ser considerades en el decurs dels GdD; n'oferim una síntesi.

6.4.1. Factors mentals: concepcions, motivacions, satisfacció...

Pel que fa als factors mentals (la disposició interna) amb que s'afronta la recerca educativa, s'observen diverses concepcions del professorat davant la conveniència de dedicar una part de la seva feina a la recerca, en les quals cal tenir en compte:

- a) els requeriments pel que fa a la recerca que es desprenen de la categoria professional de cadascú (CU, TU, CEU, TEU i altres categories)
- b) la diversa tradició i trajectòria acadèmica de cadascú
- c) el moment de la trajectòria professional i personal en la qual es troba cada investigador/a

Ultra aquestes apreciacions, el volum de producció de recerca i transferència de coneixements és elevat i de qualitat. S'observa que, amb independència del nivell de consolidació professional de cada professor, tothom dedica una part de la seva activitat a la recerca.

Pel que fa als continguts, s'observa que els productes resultats de la recerca adopten formats diferents en funció de les especificitats i de les tradicions de cada disciplina. L'opció més estesa consisteix a elaborar un informe, és a dir, un document escrit que recull els plantejaments i els resultats, els qual dóna lloc a articles de divulgació científica. Ara bé, també són resultats de la recerca els productes que es deriven de la feina feta: el disseny d'una unitat didàctica per a l'E.P.; un recull de recursos musicals per a treballar a E.I.; la dinamització d'un procés de mediació comunitària; l'elaboració d'una proposta educativa per a un museu... Es reivindica el reconeixement explícits d'aquests i altres productes com a resultats de l'activitat investigadora.

Els investigadors expressen viure amb neguit la creixent pressió per acreditar l'impacte de la recerca realitzada que, fonamentalment, s'identifica amb la publicació en mitjans reconeguts. Hi ha notable coincidència a considerar que aquesta dinàmica dóna lloc a un tipus de recerca excessivament orientada a la publicació que, sovint, no aporta satisfacció per la feina feta.

L'anàlisi de les diverses postures que els investigadors adopten davant d'aquesta realitat permet dibuixar quatre grans posicionaments:

a) Aquells que expressen que allò que els interessa per damunt de tot és fer una feina que el sigui gratificant, veure que té una incidència directa en la realitat. En aquest grup, hi ha persones que declaren que mai no s'han plantejar la possibilitat de "competir"; altres ho han intentat i, després d'un procés de reflexió, han optat per deixar-ho en un segon terme i, en alguns casos, han optat per fer-ne "objecció".

b) Aquells que, bo i essent crítics amb aquesta situació, entenen que no és a les seves mans modificar-la i que, mantenir-se'n al marge porta efectes negatius per a si mateixos (sexennis, prestigi acadèmic, possibilitat de formar part de comissions avaluadores, direcció de TD...) i, també, per al GR i el departament als quals es troben adscrits (índex d'avaluació de projectes, rànquings departamentals, propostes de postgraus, etc.). Consideren que "són les regles del joc" i que, "si s'ha de jugar, cal fer-ho a consciència". Des d'aquesta consideració, orienten els seus esforços a la publicació.

c) Hi ha un tercer grup que, quan la pressió del sistema era menor, van optar per la no-competitivitat, entenent que, al capdavant, es tractava únicament de renunciar a una remuneració econòmica. En els moments actuals, arran del risc de "quedar fora de joc" s'estan replantejant el seu posicionament. Això no obstant, ho fan des d'una actitud de moderació, intentant equilibrar els dos plats de la balança.

d) Finalment, hi ha un quart grup de professorat que no es troba en disposició de plantejar-se aquestes qüestions atès que si vol consolidar la seva situació laboral a la universitat, ha de participar activament a la cursa de construir-se un currículum de recerca.

Es tracta d'una visió esquemàtica d'una realitat complexa que mereix ser estudiada amb major deteniment.

Finalment, pel que fa als factors mentals, també fóra interessant plantejar-se'n les expectatives, és a dir, què espera aconseguir l'investigador amb la recerca?. Es tracta d'un tema molt íntim, que presenta connexions directes amb l'anterior, del qual no es va parlar amb prou deteniment als GdD. Això no obstant, sembla un element fonamental a tenir en compte per tal d'entendre posicionaments i actituds diferents davant una mateixa realitat.

6.4.2. Dificultats/mancances i propostes de millora

En plantejar als investigadors/es quines són les principals dificultats o mancances que se'ls presenten en la realització de la recerca i, també, quines mesures consideren que millorarien la situació, entre d'altres, sorgeixen els aspectes següents:

- a) Temps. La feina de recerca implica dedicar-hi temps de manera abundosa, la qual cosa es fa difícil quan s'ha de simultanejar amb una càrrega lectiva de dedicació diària. Es proposa la conveniència de tenir en compte la dedicació a la recerca en l'elaboració d'horaris de dedicació del professorat. També es considera el fet que algunes universitats estableixen diferències pel que fa a la dedicació docent del professorat en funció de l'activitat que duu a terme.
- b) Suport de personal auxiliar per a la realització de feines mecàniques: recollida de dades, transcripcions, trucades telefòniques, trameses postals... que consumeixen molt temps de l'investigador. Es fa constar la necessitat de dotació de PAS especialitzat.
- c) Suport en la presentació de projectes competitius. Es planteja la complexitat i la dedicació horària que suposa el fet d'omplir els formularis per a la demanda de projectes competitius. S'argumenta que amb la posada en funcionament del GREC es resoldrà el tema dels CV però encara quedaran molts altres aspectes pendents que se solucionarien amb la dotació d'un PAS especialitzat en aquestes tasques.
- d) Requeriments específics dels projectes europeus. Es constata que la presentació de projectes europeus comporta una dificultat addicional en relació als estatals pel fet que cal estar al corrent de les convocatòries, implica l'establiment de contactes, la redacció de documents en llengua anglesa, etc. Es comenta que altres institucions han establert una figura professional especialitzada no únicament en la difusió d'informació sinó en la formalització i la presentació de projectes. S'entén com una possibilitat a estudiar.
- e) Organització de trobades científiques. Es planteja que a diversos àmbits de recerca s'organitzen trobades científiques itinerants, l'organització de les quals correspon, de manera rotatòria, a les universitats participants. Quan l'organització d'un esdeveniment d'aquestes característiques recau íntegrament en el GR suposa un esforç de grans dimensions, dedicat a feines de logístiques: matrícula, edició de material, gestió de

desplaçaments, organització d'activitats d'acollida, etc. Es proposa la dotació de personal auxiliar que, entre d'altres qüestions, s'especialitzi en aquest tipus de tasques.

- f) Publicació en llengua catalana. Es planteja que la publicació en llengua catalana constitueix un exponent del compromís social dels investigadors catalans que estudien la realitat de Catalunya però, en canvi, és penalitzada en el reconeixement de l'activitat investigadora atès que les revistes en llengües minoritàries se'ls assigna un menor índex d'impacte. Es planteja la conveniència de dur a terme accions reivindicatives davant el Vicerectorat de Recerca i el DURSI per tal que duguin a terme una política de discriminació positiva de la publicació en català.
- g) Dificultats a la constitució de grups mixtos. Es planteja que la pròpia UdG dificulta la presentació de projectes col.laboratius entre dos o més equips de la pròpia UdG atès que els mèrits que se'n desprenen únicament s'imputen a l'equip de l'IP. Es comenta que aquesta pràctica contradiu la possibilitat establerta a les convocatòries d'I+D de presentar projectes coordinats, amb finançament i reconeixement de mèrits independents per a cadascun dels projectes. Es proposa endegar accions davant la Comissió de Recerca de la UdG per corregir aquest contrasentit.
- h) Establiment de línies de recerca prioritàries. Es planteja si és convenient d'establir línies de recerca prioritàries, és a dir, aquelles en les que els grups se senten més preparats o que són objecte de major demanda social o, bé, si és millor deixar-ho a la lliure consideració de cada grup i dels diversos investigadors que els componen. S'exposa que la realitat dels diversos grups és molt heterogènia: hi ha grups molt centrats en un tema d'estudi i, en canvi, n'hi ha d'altres que són una suma d'individualitats, on cadascú es dedica a una parcel·la de coneixement. Es proposa dur a terme accions de conscienciació entorn de la importància de formar grups competitius, de grans dimensions i cohesionats, deixant-los plena independència per decidir la conveniència de sumar esforços a partir de projectes d'interès comú.
- i) Promoció dels resultats de la recerca. Es planteja la necessitat de difondre els resultats de la recerca davant dels destinataris. Per a l'investigador, el lliurament de l'informe final i la realització d'accions per a la publicació solen ser les darreres passes del procés. La difusió dels resultats entre la comunitat pràctica, en canvi, suposa un esforç

addicional d'obertura al context per al qual, en ocasions, no se sent preparat alhora que implica una notable inversió d'esforç, l'establiment de contactes personals, etc. Es proposa l'establiment d'un servei que realitzi tasques de difusió i d'oferiment dels productes de la recerca.

D'una manera sintètica, aquestes han estat les principals aportacions recollides als Grups de Discussió, tant pel que fa a les necessitats percebudes com en les possibles solucions o millores.

7.- PROPOSTA DE FUTUR PER A LA RECERCA EDUCATIVA A LA UNIVERSITAT DE GIRONA.

L'elaboració d'una proposta de futur per a la Recerca Educativa a la Universitat de Girona constitueix un repte delicat en el qual cal combinar la visió prospectiva (cap on va l'educació? i quin paper ha de tenir-hi la recerca?), el realisme (partir del que som i del que hem fet fins ara) i l'oportunitat del moment.

En la base de la proposta hi ha un conjunt d'informacions i reflexions que recullen:

a.- els resultats del procés de fonamentació i de recollida d'informació realitzat durant els darrers mesos, del qual es dóna compte a les pàgines precedents

b.- les actuacions endegades pels departaments de Pedagogia, Psicologia i Didàctiques Específiques dirigides a donar resposta a les necessitat sentides pels investigadors d'introduir elements de suport i de cohesió en la tasca de recerca⁸

c.- la convicció (prou explicitada i argumentada en acceptar l'encàrrec i, també, en aquest text) de qui el signa (en darrera instància, darrera qualsevol informe tècnic hi ha un component ideològic) que cal avançar cap a una recerca educativa compromesa amb la millora i, per tant, d'utilitat social.

La proposta es concreta en 12 grans objectius de futur, arran dels quals es planteja la modalitat organitzativa que es considera més adequada per portar-

⁸ En aquest punt, és de justícia mencionar la Comissió de Recerca del Departament de Pedagogia, com a espai específic de reunió i debat que integra els diversos GR adscrits al Departament. Participar-hi m'ha ajudat a formar-me una idea de la pluralitat i, alhora, de la riquesa del panorama de la recerca educativa.

los a la pràctica. D'aquesta manera, es dóna una resposta fonamentada, raonada i concreta a l'encàrrec rebut.

7.1. Objectius

S'estableixen 12 grans àmbits de progrés de la Recerca Educativa a la Universitat de Girona. De cadascun d'ells, se'n fa una breu justificació i es concreta en diversos objectius que delimiten línies d'actuació. Dels dotze àmbits establerts, els quatre primers dirigeixen la seva atenció vers l'exterior (reconeixement estructural, projecció, difusió, oferiment de serveis) i els vuit restants fan referència a la dinàmica interna (consolidació institucional, unitat d'acció en l'àmbit educatiu, col.laboració entre investigadors/GR, foment dels projectes interdisciplinars, metodologia orientada a la millora, estructures de suport, carrera investigadora i clima relacional).

1. RECONeixEMENT DE LA RECERCA EDUCATIVA.

Justificació.

Els investigadors i investigadores de la Universitat de Girona aposten per potenciar la recerca educativa orientada a la millora com a estratègia de cohesió interna i de vertebració col·lectiva. Ara bé, també ho fan moguts pel compromís de contribuir al progrés real de l'educació. Es tracta de portar a la pràctica, d'una manera explícita, sistemàtica i col·lectiva, un model de recerca que gaudeix un ampli reconeixement teòric però, paradoxalment, amb comptades realitzacions pràctiques dutes a terme, en la major part dels casos, a títol individual.

L'avenç en el canvi de paradigma en la producció de coneixements educatius implica dur a terme actuacions tendents a aconseguir-ne el reconeixement polític-social.

Objectius

1.- Fomentar i, si s'escau, liderar la creació d'un moviment de sensibilització social, amb participació de la resta d'universitats catalanes, que posi de manifest:

- a.- la importància de la recerca per al progrés de l'educació
- b.- la necessitat de vincular la recerca als problemes educatius reals.
- c.- la conveniència de rendabilitzar les inversions en educació establint lligams entre recerca i innovació
- d.- la necessitat de fomentar la recerca educativa col.laborativa

2.- Endegar accions de conscienciació davant les instàncies polítiques oportunes (Departaments d'Universitats i Societat de la Informació i d'Educació) entorn de

la necessitat d'efectuar un canvi en la política de recerca educativa catalana per tal de

- a.- incentivar la producció de recerca educativa amb incidència sobre la praxi
- b.- avançar-se a una necessitat que, tard o d'hora, s'acabarà imponent
- c.- reforçar la posició capdavantera de Catalunya pel que fa a l'educació en el panorama estatal i europeu
- d.- optimitzar i donar comptes de la rendibilitat social de les inversions en recerca educativa.

3.- Endegar accions que reivindiquin la necessitat d'introduir modificacions en els criteris de reconeixement de la recerca educativa que tinguin en compte l'impacte sobre el context immediat i, per tant, la incidència en la pràctica.

- a.- Aglutinar la resta d'universitats catalanes i, si s'escau, liderar un moviment de reconeixement de la singularitat del coneixement científic en l'àmbit de l'Educació a Catalunya.
- b- Participar i assumir protagonisme en els moviments d'àmbit estatal i internacional que reivindiquen la recerca educativa arrelada a la praxi.

4.- Difondre el procés endegat pels investigadors de la Universitat de Girona de replantejar-se el sentit de la recerca educativa, d'avançar vers una recerca transformadora de la praxi i d'afavorir la col.laboració entre els diversos GR.

Fer explícits el procés i els resultats del present treball, des d'una perspectiva honesta i realista, constitueix un exponent de la sensibilitat de la UdG pel progrés de la recerca educativa que contribuirà a augmentar la seva presència i rellevància en l'àmbit universitari català i estatal i, també, del compromís i la responsabilitat dels seus investigadors.

2.- PROJECCIÓ EXTERIOR.

Justificació

La Universitat de Girona ha de produir recerca educativa de qualitat però també ha de vetllar per la difusió de la feina feta, tant des d'una perspectiva individual (allò que fan els investigadors i investigadores) com d'una perspectiva institucional, que afavoreixi la consolidació de la posició de la UdG en el panorama català, espanyol i internacional.

La projecció i el reconeixement per la feina feta constitueixen la millor compensació per a l'investigador alhora que li obre les portes a nous projectes i iniciatives.

Objectius

1.- Elaborar i mantenir una pàgina web de difusió i posada a disposició de la comunitat del conjunt de la recerca educativa duta a terme pels investigadors en educació de la Universitat de Girona.

La pàgina web ha de permetre:

- a.- La lliure consulta del conjunt de la producció científica de cada investigador i de cada grup de recerca en català, castellà i anglès.
- b.- La identificació dels usuaris a través de l'atorgament d'una clau d'accés a l'espai restringit
- c.- Les consulta de les activitats de difusió i transferència de coneixement dutes a terme pels investigadors.
- d.- L'accés al material (resultats de recerques, dissenys experimentals, materials educatius, etc.) que cada investigador vulgui posar a disposició de la comunitat.
- e.- Espais per al treball col.laboratiu virtual amb altres investigadors i amb professionals en actiu.

2.- Organitzar, sota el lideratge científic dels GR, una reunió científica anual d'àmbit estatal, que faci de la Universitat de Girona un lloc de trobada dels diversos col·lectius educatius.

Es tracta d'organitzar una trobada científica disciplinar que, d'una banda, ajudi els membres del GR coorganitzador a consolidar la seva posició dins l'àmbit disciplinar i, d'altra banda, suposi una oportunitat per a la resta de GR per difondre les seves línies de treball, establir contactes, etc.

El progressiu rodatge en aquest tipus d'actes, amb la consegüent especialització del personal responsable d'organitzar-los, en possibilitaria una relativa professionalització i, alhora, n'afavoriria la viabilitat econòmica.

3.- Elaborar un breu recull anual de les activitats realitzades sota els auspicis de la Unitat de Coordinació de la Recerca Educativa (en cas que s'estableixi)⁹ dutes a terme pels investigadors de la UdG que, alhora, permetrà una actualització periòdica de la pàgina web.

⁹ En la concreció d'alguns objectius hem de referir-nos a l'ens que es proposa crear a la darrera part del document amb la missió d'impulsar, coordinar i cohesionar la Recerca Educativa a la UdG. Per tal de referir-nos-hi, d'una manera provisional, s'adopta la denominació Unitat de Coordinació de la Recerca Educativa. D'ara en endavant, emprarem les sigles UCRE.

4.- Elaborar un mapa general de les principals línies de treball dels investigadors, tot detallant els productes o serveis que estan en disposició d'oferir.

3.- DIFUSIÓ DE LA RECERCA

Justificació

El retorn de l'activitat investigadora a la societat pot fer-se d'una manera directa, als destinataris immediats (disseny de programes, assessorament, materials...) la qual cosa fa possible obtenir informació de feed-back que en permet la millora. També convé fer-ne una difusió més general, bé sigui a través d'articles en revistes adreçades als professionals (on l'índex d'impacte es mesura pel nombre de persones que ho llegeixen); bé en revistes especialitzades en la difusió de treballs científics (a les quals s'assigna un índex d'impacte en funció de la seu rigor i prestigi científic); bé amb la presentació d'aportacions a congressos i reunions científiques o bé mitjançant la publicació de llibres.

En qualsevol cas, la difusió de la recerca implica estar en possessió d'un conjunt d'informacions (adequació als diversos formats de difusió, característiques de les revistes, requeriments formals, coneixences...) i d'actuacions (seguiment del procés de valoració i acceptació, demanda de participació en monogràfics, demandes d'inclusió d'un investigador en el programa d'un congrés quan hi ha arguments que ho avalen...) que sembla oportú que siguin realitzades des de la legitimitat que atorga l'exercici d'una responsabilitat institucional.

Objectius

- 1.- Establir contactes amb els editors de les principals revistes científiques i de divulgació en l'àmbit educatiu per tal de conèixer les condicions de publicació, requeriments, impacte, etc.
- 2.- Establir contactes amb organitzadors de congressos i trobades científiques d'àmbit nacional i internacional, responsables de xarxes temàtiques.
- 3.- Establir contactes amb responsables d'editorials i directores de col·leccions en l'àmbit educatiu
- 4.- Signar convenis de col·laboració entre la UCRE i les editorials que es considerin més pertinents en cada moment per a la coedició de materials.
- 5.- Elaborar un manual de pautes per a la presentació dels resultats de la recerca en funció de diversos tipus de destinataris (usuaris directes, directius, gestors de l'educació...) i, també, de diversos formats de publicació.
- 6.- Reivindicar, davant els responsables de la política de recerca, la conveniència de seguir una política de discriminació positiva envers els

investigadors que realitzen i difonen la recerca educativa feta a Catalunya, per a destinataris catalans, en llengua catalana.

7.- Facilitar la publicació en llengua anglesa, tenint en consideració els diversos nivells de coneixement de l'anglès dels investigadors (ajuts per a la traducció, treball col.laboratiu amb titulats en anglès, grups de conversa, organització i gestió de sol.licituds d'estades a l'estranger, etc.)

4.- PROMOCIÓ I OFERIMENT DE SERVEIS

Justificació

La producció de recerca educativa de qualitat ha d'anar vinculada a la seva promoció davant els potencials usuaris. L'oferta dels resultats de la recerca als destinataris és una feina feixuga, que requereix una gran quantitat de temps i esforç si es deixa a la responsabilitat de cada investigador que, a més, hi ha el risc d'ésser entesa com una actitud petulant i, a voltes, poc ètica, més pròpia d'un agent comercial que d'un investigador.

Sembla convenient, per tant, que algú es faci càrrec d'aquesta funció des d'una perspectiva institucional. En uns primers moments, serà una tasca feixuga atès que caldrà establir contactes amb els destinataris i guanyar-ne la confiança. Ara bé, quan l'oferta sigui coneguda i valorada, es produirà un pas progressiu des de l'ofertament de productes a la recepció de demandes.

Objectius

- 1.- Establir contactes amb els destinataris potencials dels resultats de la recerca educativa generada a la UdG.
- 2.- Formalitzar convenis amb institucions interessades a dur a terme projectes de treball col.laboratiu que incideixin en millora de la pràctica dels seus professionals en el propi context de treball
- 3.- Elaborar un catàleg d'ofertes de transferència de coneixement orientades a sectors o àmbits professionals ben delimitats.
- 4.- Efectuar, en estreta col.laboració amb els professionals que hi treballen, amb independència de la seva titulació acadèmica, un diagnòstic de necessitats de transferència de coneixements en àmbits socioeducatius emergents.
- 5.- Dissenyar propostes de recerca o transferència de coneixement que donin resposta a les necessitats detectades

5.- CONSOLIDACIÓ EN EL CONTEXT DE LA UDG

Justificació

L'educació constitueix un sector de l'activitat social que en els moments actuals es troba en ple creixement. Són múltiples els factors que ho avalen: majors índex d'ocupació a l'acabament dels estudis, múltiples oportunitats d'inserció professionals en àmbits socioeducatius; demanda creixent de formació continuada... la qual cosa es tradueix en un increment constant de la demanda d'accés a la FEP que, en els darrers temps, ha atret estudiants procedents de llocs diversos dels països catalans. Això significa que en la formació inicial, les coses es fan bé: amb serietat i amb rigor. Aquest és el principal actiu de l'educació en el conjunt de la Universitat de Girona.

L'increment dels índex de qualitat i, per tant l'assoliment de majors cotes de prestigi i reconeixement, tant dins la pròpia UdG com en el conjunt del context universitari català, passa per dotar-se d'una estructura de recerca i transferència de coneixement que es trobi al mateix nivell, tant en mitjans (humans i materials), com en infraestructures, com en suport institucional, de la resta d'àmbits de la UdG.

Objectius

- 1.- Vetllar pel reconeixement, en una línia d'acció comuna amb la FEP, del valor específic del sector educatiu en el conjunt de la Universitat de Girona.
- 2.- Argumentar la necessitat que la Universitat de Girona, en compliment del compromís social que li dóna sentit, atorgui a la recerca educativa un reconeixement que es trobi en consonància amb el pes de sector social al qual s'adreça.
- 3.- Assumir el compromís, davant la comunitat universitària i davant la societat, de produir coneixement educatiu rellevant, que doni resposta a les necessitats socials expressades des de diversos àmbits, entre els quals s'hi troba la pròpia universitat com a consumidora de recerca educativa.
- 4.- Dotar dels recursos i dels mitjans necessaris per a la posada en marxa d'una estructura específica (UCRE) que vetlli pel progrés de la recerca educativa: captació i canalització de demandes, difusió i transferència de resultats, dinamització de processos, ajut, suport, formació, realització de tasques delegades pels equips de recerca, organització de trobades científiques...)

6.- Unitat d'acció en l'àmbit educatiu

Justificació

La formació inicial, la formació continuada i la recerca (en les seves diverses modalitats) constitueixen un contínuum d'una realitat única que és l'educació. A nivell organitzatiu, sembla convenient mantenir l'actual estructuració entre Facultat i Departaments, amb responsabilitats

sobre la docència i la recerca. Ara bé, a nivell estratègic, de projecció sobre la societat i de reforçament estratègic en el marc de la UdG, convé que avancin en estreta cooperació.

Es tracta de mantenir, potenciar i visualitzar els actuals canals de cooperació entre Facultat, Departaments i, d'ampliar-los a la UCRE, des del convenciment que aportarà beneficis a totes les parts.

Objectius

- 1.- Institucionalitzar els vincles de col.laboració i actuació conjunta entre recerca i docència i, per tant, entre la instància de coordinació de la Recerca (UCRE) i la Facultat.
- 2.- Incorporar un representant de la Facultat i dels Departaments (Degà, directors de departament o persones en qui deleguin) com a membres permanents de l'òrgan de govern de la UCRE
- 3.- Establir una marca d'identitat que constitueixi un símbol distintiu de l'educació a Girona.

7.- FOMENT DE LA COL.LABORACIÓ INTERNA

Justificació.

El fet que ens trobem en un macroentorn competitiu (finançament, trams de recerca, indicadors, rànquings...) no significa que a nivell intern s'hagi de seguir aquesta tendència. Certament, és el més fàcil i, gairebé sense ser-ne conscients, ha estat la tendència que s'ha anat forjant en els darrers anys, amb la consolidació de grups de recerca que, d'una manera progressiva, s'han anat aïllant en si mateixos (endogàmia) i, per tant, perceben els companys com a competidors.

És de sentit comú que la fragmentació debilita i, en canvi, la suma d'esforços beneficia tothom atès que enforteix de cares a l'exterior. Perquè això sigui possible cal que s'incrementi la col.laboració entre els investigadors per a la qual cosa és necessari que les coses quedin clares, tant pel que fa a les capacitats i la disponibilitat, com pel que fa les tasques de les qual es responsabilitza cadascú, com pel que fa al mèrits i recompenses que s'obtinguin arran del treball realitzat.

Objectius

- 1.- Establir mecanismes i instruments que facilitin la col.laboració entre els diversos grups de recerca i investigadors que
 - a.- fomentin la coneixença mútua pel que fa a motivacions, plantejaments davant la recerca, objectes d'estudi coincidents...
 - b.- possibilitin la realització de recerques transdisciplinars, en les quals són imprescindibles apropaments complementaris

- c.- contribueixin a la creació d'una cultura de la col.laboració
 - d.- siguin respectuosos amb la voluntat i les possibilitats de cada investigador i cada grup de recerca.
- 2.- Afavorir el coneixement de la feina realitzada i dels productes elaborats pel conjunt d'investigadors que possibiliti l'establiment d'hàbits de difusió i promoció recíproca
 - 3.- Endegar accions de sensibilització entorn de la importància del recolzament i la difusió recíproca entre els investigadors com a millor estratègia per prestigiar la pròpia comunitat i, en darrera instància, per prestigiar-se hom mateix.
 - 4.- Establir mecanismes de mediació davant els possibles malentesos o desavinences que puguin sorgir entre investigadors o entre GR des d'una perspectiva de resolució col.laborativa de conflictes.

8.- Interdisciplinarietat

Justificació

Sembla fora de dubtes que la complexitat i la magnitud dels problemes educatius que afronta la societat actual exigeixen un tractament transdisciplinar, en un treball col.laboratiu en el qual hi convergeixen investigadors amb diverses procedències, formacions i concepcions a qui uneix l'interès per l'objecte d'estudi.

L'avenç cap a plantejaments transdisciplinars contribueix a dissenyar projectes de treball singulars, adequats a les peculiaritats de cada context, atès que són fruit de la negociació de diverses visions; afavoreix la producció de coneixement orientat a la generació de solucions i possibilita una difusió transversal dels coneixements, a través de xarxes informals, que supera les limitacions de l'ortodòxia disciplinar.

Des d'una perspectiva teòrica, es tracta d'un plantejament que no admet cap mena de dubtes. És una qüestió de sentit comú. Els problemes sorgeixen quan s'intenta portar a la pràctica i, per tant, cal harmonitzar plantejaments, idees i interessos diferents. En aquest aspecte, ens trobem a les beceroles del que implica el disseny i el desenvolupament d'un projecte de treball interdisciplinar. I les coses s'aprenen fent-les.

Objectius.

- 1.- Analitzar i valorar, tot partint de la motivació però també de les possibilitats i la capacitat dels investigadors vinculats a UCRE, la conveniència d'endegar un macroprojecte basat en el treball interdisciplinar entorn d'un problema socioeducatiu rellevant.

- 2.- Fomentar la realització d'activitats (taules rodones, formació, debats oberts...) que contribueixin a la difusió del projecte i, també, a l'intercanvi de punts de vista entre diverses disciplines.
- 3.- Contribuir a la consolidació i cohesió d'un macrogrup de treball interdisciplinari i dotar-lo del suport adequat a les seves característiques.
- 4.- Detectar els reptes i les dificultats a afrontar en el desenvolupament de projectes interdisciplinars per tal de contribuir a minimitzar-los.
- 5.- Difondre els resultats del projecte així com els aprenentatges processals realitzats per tal que siguin tinguts en compte en futurs projecte

9.- METODOLOGIA DE RECERCA ORIENTADA A LA MILLORA

Justificació

A la part de fonamentació del projecte (Cf. 6.2.) s'ha argumentat la necessitat de vincular la recerca educativa a la millora de la pràctica per tal de justificar (amb fets i no només amb paraules) la seva utilitat social i, també, per afavorir que els investigadors se sentin més satisfets de la feina que fan.

Començar a caminar en aquesta línia no és fàcil perquè s'han de modificar un conjunt de concepcions, hàbits i maneres de fer que han anat incorporant en el decurs del temps. Es tracta, en línies generals, d'introduir canvis en els dissenys d'investigació, d'introduir criteris de racionalització i de simplificació en el treball, d'equilibrar el rigor metodològic amb la rellevància científica... en definitiva, d'introduir nous plantejaments en la recerca per tal de traduir el coneixement objectiu en propostes de transformació adequades a cada realitat.

Objectius.

- 1.- Establir espais de trobada entre investigadors de la UdG i professionals en actiu per tal de delimitar problemes d'investigació amb rellevància pràctica i, alhora, establir fórmules de col.laboració.
- 2.- Conèixer i analitzar dissenys d'investigació orientats a la transformació de la realitat a partir de l'experiència d'investigadors que els han dissenyat i dut a la pràctica.
- 3.- Dur a terme accions de millora de la competència per al disseny de projectes de recerca, d'acord amb els requeriments formals dels diversos tipus de convocatòries.

El disseny clar i acurat és un element bàsic per a l'èxit de la recerca. És possible dur a terme una recerca feble a partir d'un bon disseny però és impossible fer un treball excel·lent a partir d'un disseny pobre. Per altra banda, constitueix l'element essencial que es té en consideració a l'hora d'obtenir finançament.

4.- Explorar, delimitar i assajar metodologies de recerca i anàlisi de dades orientades a la resolució dels problemes concrets i no pas, únicament, a la seva comprensió.

5.- Establir criteris d'incorporació de professionals a la recerca en una perspectiva d'igualtat, procurant delimitar amb claredat les responsabilitats que assumeix cadascú.

6.- Reclamar a les administracions competents l'adopció de mesures que facilitin la vinculació dels professionals en exercici a projectes de recerca

7.- Considerar i explorar les relacions entre la recerca, la transferència de coneixements i la participació en el disseny i el desenvolupament d'innovacions a partir de casos reals.

10.- SUPORT A LA RECERCA

Justificació

La feina fonamental de l'investigador consisteix a plantejar-se problemes educatius rellevants arran del coneixement profund de la realitat educativa, a elaborar projectes viables i útils, a fonamentar el pas a la pràctica, a dissenyar materials, etc. Per tal que pugui dedicar la seva atenció i el seu temps a aquestes qüestions ha de comptar amb elements de suport en la resolució de qüestions mecàniques, repetitives, de tipus logístic, etc. que sovint esdevenen veritables "lladres de temps" dels investigadors.

Objectius

1.- Establir una estructura de suport a la gestió de la recerca: convocatòries, formalització de documents per a la presentació de projectes, gestió dels aspectes logístics, contractació de personal... en col.laboració amb la OITT i les secretaries dels departament.

2.- Establir una estructura de suport per a l'aplicació de les tecnologies informàtiques en aspectes com la recollida (disseny i tramesa de qüestionaris digitals), elaboració (transcripcions, matrius de dades, grups de discussió), anàlisi de dades (programari d'explotació de dades qualitatives i quantitatives); el disseny gràfic, la construcció de materials...

3.- Conformar un cens de professionals interessats a col.laborar en la recollida de dades distribuïts pels diversos centres del territori que faciliti la feina de contacte, garanteixi la connexió amb la institució i, per tant, afavoreixi la seriositat i el rigor del procés.

4.- Establir una estructura suport a la publicació en llengua anglesa: ajuts per a la traducció, treball col.laboratiu amb titulats en anglès, grups de conversa, organització i gestió de sol.licituds d'estades a l'estranger per a la millora del nivell d'anglès, etc.)

5.- Establir una estructura de suport per a la gestió informatitzada de bibliografia.

11. CARRERA INVESTIGADORA

Fonamentació

Quan considerem les motivacions que empenyen els investigadors a la recerca, apareix una combinació complexa (singular per a cada persona) de motivacions extrínseques, (derivades del progrés de l'objecte d'estudi), conjuntament amb d'altres d'intrínseques (prestigi, reconeixement acadèmic, sexennis, incentius...) que, alhora, gaudeixen d'un reconeixement explícit (amb fonamentació legal) en el sistema universitari.

Tot i que defensem la introducció de canvis en la consideració dels mèrits investigadors (que tinguin en compte la incidència de la recerca en la pràctica i no únicament la seva publicació i divulgació científica), mentre sigui aquesta la tònica imperant, l'UCRE ha de vetllar pel progrés de la carrera investigadora dels seus membres. Es tracta, en part, de recórrer els passadissos dels sistema per tal de tenir la màxima informació i d'exercir pressió institucional positiva.

Objectius

1.- Establir contactes personals i institucionals amb les instàncies certificadores i acreditadores per conèixer-ne els paràmetres de funcionament, les exigències i la dinàmica interna.

2.- Facilitar la promoció professional dels investigadors, tenint en compte les seves motivacions, la relació contractual que tinguin establerta amb la UdG i les seves expectatives de futur.

3.- Establir contactes amb revistes científiques, amb organitzadors de congressos i amb universitats estatals i internacionals.

4.- Afavorir la difusió de la producció científica dels investigadors a través dels mitjans convencionals (pàgina web, articles a revistes, etc.) i, també, a través de la difusió i la promoció recíproca entre els investigadors.

12. CLIMA RELACIONAL

Justificació

En la dinàmica de funcionament quotidià dels col·lectius professionals (i el d'investigadors n'és un) cal considerar una doble dimensió. Per una banda, la feina que ha de fer, que constitueix la base de la seva existència y, per una altra, tant o més important, la satisfacció i les relacions fluïdes entre els seus membres. Des d'aquesta perspectiva, sembla convenient afavorir la institucionalització de moments de trobada que afavoreixin la creació d'un sentiment identitari.

Objectius

- 1.- Organització, amb caràcter bianual, d'una sortida a l'estranger en la qual es combinaran activitats culturals, activitats de coneixença de la realitat educativa del territori i l'establiment de contactes amb una universitat o centre de recerca que afavoreixi la coneixença i l'intercanvi d'impressions entre investigadors interessats per objectes d'estudi comuns.
- 2.- Celebrar una festa-trobada anual de la recerca educativa que inclogui un acte acadèmic previ en la qual se celebrin i es reconeixin les principals activitats o projectes realitzats al llarg de l'any.
- 3.- Impulsar l'assistència conjunta a congressos i activitats científiques d'investigadors adscrits a GR, àrees de coneixement o amb tradicions de recerca diverses per tal d'afavorir el debat científic interdisciplinari i, també, la coneixença mútua.

7.2. Modalitat organitzativa.

Un cop establerts els objectius de futur per a la recerca educativa a la Universitat de Girona, hem de plantejar-nos quina és la millor manera d'organitzar-nos per tal d'avançar-hi amb eficàcia i, sobretot, amb continuïtat. Es tracta de pensar un model organitzatiu que sigui factible, que parteixi de la situació actual, que tingui en compte la història recent, que sigui prudent i, sobretot, que sigui útil per a la comunitat investigadora.

En síntesi:

Es proposa la creació d'una unitat específica de recerca educativa orientada a la millora, que centri la seva atenció en problemes rellevants de l'educació (compromís social) en els diversos àmbits d'acció educativa. Els objectius que en justifiquen la creació han estat exposats a l'epígraf anterior. Es proposa que la vinculació a la unitat de recerca sigui el resultat de la decisió individual de cada investigador qui, alhora, continuï tenint els GR com a referència. D'aquesta manera, es conserva l'estructura actual de Grups de Recerca i s'estableix un ens específic de suport, dinamització, cohesió interna i projecció externa. D'acord amb la voluntarietat de l'adscripció, la vinculació a la unitat no es trobarà regulada per una normativa administrativa sinó per un codi ètic. Les responsabilitats de govern de la unitat es distribueix en un òrgan unipersonal (direcció executiva) i un òrgan col·legiat (Consell de Recerca).

Quadre núm. 8. Modalitat Organitzativa. Síntesi de la proposta

Als fulls que segueixen s'exposen, amb una breu argumentació, els principals trets distintius.

1.- Entitat.

És necessari un ens específic que aglutini la recerca educativa? O bé ja n'hi ha prou amb l'estructura actual?.

L'anàlisi efectuada en els punts anteriors planteja un conjunt de raons que avalen la necessitat de comptar amb una estructura específica per donar-hi una resposta adequada. Entre els arguments que ho evidencien, en destaquem:

- a.- La necessitat d'una estructura que vetlli per establir mecanismes de coordinació de la recerca i, alhora, que afavoreixi la col·laboració.
- b.- La conveniència de dotar-nos d'uns trets d'identitat propis que possibilitin la participació de tothom, facilitin la vertebració interna i contribueixin a la projecció social.
- c.- La necessitat de dur a terme una tasca sistemàtica de foment i suport específic a la recerca que no és assumible amb la intensitat necessària, per les estructures existents i, també, d'optimització d'esforços que ara es duen a terme des d'instàncies diverses.
- d.- La conveniència de dotar-nos de serveis i eines específiques de suport a la recerca educativa que siguin compartits pels diversos equips.
- e.- La necessitat de dur a terme una feina sistemàtica d'oferiment dels resultats de la recerca als destinataris i, recíprocament, de vetllar per l'obtenció de recursos i projectes de la societat.

Tot plegat porta a proposar la creació d'un ens específic encarregat de vetllar pel progrés de la recerca educativa, en estreta col.laboració amb els departaments.

Pel que fa al format organitzatiu, caldrà tenir en compte de quina manera s'hi pot adequar alguna de les estructures actuals, és a dir, un departament (regulats al cap. III dels vigents Estatuts de la Universitat de Girona), un institut universitari de recerca (capítol IV) o bé l'ICE Josep Pallach (capítol V), o bé plantejar la creació d'una estructura *ad hoc*, tal com es regula a l'art 41, on es preveu "la creació d'altres estructures de recerca sota qualsevol forma jurídica, ja siguin pròpies i/o amb altres entitats mitjançant conveni" i, també, al títol XI, on s'hi preveu la constitució de fundacions.

2.- Missió. Recerca orientada a la millora

N'hi ha prou amb un ens de suport a la recerca? O bé ¿s'ha de dotar de contingut programàtic?. Més d'una vegada s'ha sentit l'afirmació que l'única cosa que cal és un ens de suport a la recerca, que faci la feina mecànica de les investigacions i, per tant, alleugereixi els investigadors d'aquesta pesada càrrega. És cert que aquesta és una necessitat real; ara bé, si només es tractés d'això, no caldria un ens de nova creació; n'hi hauria prou amb dotar les estructures actuals de més recursos humans.

Es necessari que hi hagi quelcom que en sigui l'element aglutinador, (talment com en els instituts actuals ho és el tema d'estudi), quelcom que li doni sentit, que en sigui signe d'identitat i, també, que en serveixi de carta de presentació de cares a l'exterior. Ara bé, en la delimitació de la missió institucional, s'havien de tenir en compte diversos requisits:

- a) havia de ser prou ampla per tal que tothom, des de diverses perspectives disciplinars, s'hi pogués sentir còmode;
- b) havia de ser socialment rellevant
- c) havia de ser útil, a la societat i als investigadors
- d) havia de ser singular, una referència per a d'altres
- e) havia de respondre als reptes dels temps actuals.

Arran d'aquestes consideracions, després d'haver-ho plantejat als GdD, a les entrevistes amb experts i a les converses amb companys, es proposa la creació d'un centre que es plantegi, com a signe d'identitat, la producció de recerca orientada a la millora de l'educació, és a dir, compromesa a donar

respostes fonamentades als problemes pràctics vinculats als diversos nivells i àmbits educatius.

Això no significa (com ja s'ha exposat a 6.1..) que se n'exclouï la recerca bàsica. Ans al contrari, es considera que les seves aportacions són indispensables per a la fonamentació i orientació de les propostes d'acció.

El nom no fa la cosa però, sovint, ajuda a entendre-la millor. Les possibles denominacions són múltiples i, en darrer cas, dependran del format organitzatiu (institut, fundació o altres) que se li doni. Entre els possibles noms, alguns dels quals ja han sortit en aquest text, hi tenim CROME (Centre de Recerca Orientada a la Millora de l'Educació), UCRE (Unitat de Coordinació de la Recerca Educativa), IRDE (Institut de Recerca i Desenvolupament Educatiu). Una altra possibilitat consisteix a (talment com vam fer amb "Bitàcola") assignar-li un mot d'ús quotidià que convidi a establir una associació simbòlica, seguit de la denominació explícita.

3. Objectius.

Els objectius que delimiten l'activitat de la UCRE i, per tant, en justifiquen la creació, han estat explicitats abastament a l'apartat anterior. Són els següents:

- 1.- Vetllar pel reconeixement de les singularitats de la producció de coneixements socialment rellevants en l'àmbit educatiu.
- 2.- Projectar i prestigiar la recerca educativa que es duu a terme a la UdG davant la comunitat científica, les administracions educatives i la comunitat de pràctics
- 3.- Afavorir la difusió dels resultats de la recerca educativa
- 4.- Promoure els diversos grups de recerca i investigadors de la UdG a través de la difusió dels seus treballs i de l'oferiment de serveis.
- 5.- Vetllar per la consolidació de la recerca educativa en el si de la UdG i en el panorama global del sistema universitari català.
- 6.- Establir criteris d'acció conjunta amb la Facultat d'Educació i Psicologia i amb els Departaments i Instituts vinculats a l'educació.
- 7.- Establir mecanismes de coordinació i col.laboració entre els diversos investigadors i GR.
- 8.- Fomentar el plantejament, el disseny i el desenvolupament de projectes de recerca interdisciplinars
- 9.- Contribuir al progrés metodològic pel que fa al disseny i la posada en pràctica de projectes orientats a la transformació de la realitat educativa
- 10.- Oferir suports logístics de diversa índole als investigadors i GR que facilitin

la realització de les tasques inherents a la recerca

11.- Afavorir el progrés professional i la consolidació de la carrera investigadora del seu personal

12.- Vetllar per la consolidació d'un clima relacional positiu entre la comunitat d'investigadors

Quadre núm. 9. Objectius fundacionals de la UCRE

A banda dels objectius fundacionals, en el procés d'operativització de la posada en funcionament caldrà afegir-n'hi d'altres de relació amb el context educatiu, d'estructuració interna de la UCRE¹⁰, etc.

4.- Membres.

Formaran part de la UCRE tots aquells investigadors i GR que participin i es comprometin amb la missió fundacional i, d'una manera voluntària, s'hi adscriuin.

L'adscripció a la UCRE suposa l'acceptació d'un codi deontològic i, per altra banda, possibilita l'accés als serveis i prestacions que ofereix la UCRE.

Un dels principals temors expressats pels investigadors ha estat la possible pèrdua d'autonomia i cohesió de plantejaments que ara tenen en el si del GR. El fet que l'adscripció a la UCRE respongui a la lliure decisió de cada investigador i, també, el fet que continuï vinculat al seu GR permeten salvar aquest escull.

5.- Relació d'UCRE amb Departaments i Instituts.

La UCRE neix de la necessitat de coordinar la recerca educativa a nivell intern i d'oferir un marc de referència que la prestigii i la faci externament competitiva (en una societat que es mou per aquests paràmetres) tot partint d'una estratègia interna de col.laboració.

Des d'aquesta perspectiva, la relació entre la UCRE i els departaments i instituts ha de ser de col.laboració. La vitalitat de la UCRE s'ha de visualitzar en l'augment de la producció científica dels professorat adscrit als diversos departaments, en l'increment dels nombre de projectes i encàrrecs, en el nombre d'actes públics celebrats, etc.

Es proposa que UCRE neixi amb el compromís explícit de NO competir internament per veure "qui s'apunta els mèrits" sinó de contribuir al progrés

¹⁰ Al punt anterior s'ha plantejat la necessitat de batejar-lo i, de fet, s'han suggerit, a tall d'exemple, diversos noms. Tot i això, per a referir-nos-hi continuarem emprant les sigles UCRE

global de la recerca educativa al conjunt de la UdG, per ser més competitius de cares a l'exterior.

6.- Aportacions als investigadors.

A banda del compromís social amb la millora de l'educació, aspecte que, en darrera instància, significa l'adopció d'un plantejament estratègic per part de la UdG en el panorama de la recerca educativa universitària, una de les qüestions (potser la principal) que es planteja l'investigador davant la creació de la UCRE és ¿quins avantatges m'aporta en la realització de la meva feina?. Es sintetitzen els principals:

- a.- Afavoreix la col.laboració entre els diversos investigadors en el context gironí, català, estatal i europeu
- b.- Foment de la coneixença mútua i la difusió recíproca entre ens diversos investigadors i GR
- c.- Difusió dels resultats de la recerca entre els destinataris
- d.- Oferiment de serveis i obtenció de projectes i encàrrecs.
- e.- Cerca de fonts de finançament addicionals
- f.- Suport a la recerca: gestió de projectes, suport informàtic, gestió bibliografia..
- g.- Construcció d'un cens de col.laboradors (mestres, professors i educadors) interessats a participar en projectes de recerca.
- h.- Organització de trobades científiques i jornades de difusió
- i.- Mediació en la resolució de conflictes derivats de la participació en projectes de recerca.

7.- Ubicació.

Certament, el fet de plantejar-se la ubicació d'un nou equipament en una conjuntura generalitzada de manca d'espai, pot suposar una utopia. Al capdavall, es posarà on hi hagi lloc. Ara bé, sí que té la seva importància des d'una perspectiva global, de consideració de la recerca a la UdG.

Admet dos plantejaments que considerem igualment vàlids:

- a.- Atès que es tracta d'una activitat tecnològica, en el sentit de producció de coneixements i productes per tal d'ésser aplicats amb una intenció de millora, sembla lògic postular la seva ubicació en el futur parc tecnològic de la UdG. Es tracta d'un equipament pensat per ubicar-hi serveis de producció de tecnologies dirigides a sectors específics: robòtica, tecnologia alimentària, etc. i, per tant, la

producció de tecnologia per al sector de serveis socioeducatius (un dels que mou un major volum econòmic) també s'hi hauria d'incloure. D'aquesta manera, es posa èmfasi en l'especialització

b.- Atès que es tracta d'un àmbit de treball que, majoritàriament, és dut a terme per investigadors que alhora són professors de la Facultat d'Educació i Psicologia, sembla que fóra lògic d'ubicar-lo a les instal·lacions d'aquesta Facultat, tant a les actuals a Emili Grahit com a les futures al Barri Vell. Aquest segon criteri prioritza la funcionalitat i la tradició per damunt de l'especialització.

Cadascuna de les opcions té avantatges i inconvenients que caldrà tenir en compte sense perdre de vista les possibilitats reals.

8.- Codi ètic

Tenint en compte que l'adscripció a la UCRE és voluntària i, per tant, respon al convenciment i al compromís de l'investigador, el seu funcionament no es regula per normes administratives sinó per un codi ètic, amb la signatura del qual l'investigador es compromet a l'observació dels principis fundacionals. Entre d'altres:.

- a.- El compromís amb la recerca educativa orientada a la millora de la pràctica.
- b.- El compromís a vincular la recerca a la transferència de coneixement, a la innovació i a la formació permanent dels professionals.
- c.- El compromís a participar en projectes de treball interdisciplinar.
- d.- La predisposició a col·laborar amb professionals i amb altres investigadors de la UdG i d'altres centres de recerca
- e.- El compromís en la difusió i suport recíproc entre els investigadors adscrits a UCRE.
- f.- El compromís a fer una utilització ètica dels recursos i serveis d'UCRE
- g.- El compromís a participar en una jornada anual de revisió del funcionament organitzatiu, cohesió de l'equip i anàlisi de futur.
- h.- El compromís a donar compte, d'una manera pública i transparent, dels productes, publicacions i reconeixements obtinguts arran de projectes o encàrrecs sorgits d'UCRE

9.- Òrgans de Govern

Els òrgans de govern de la UCRE vindran determinats pel format organitzatiu que se li atorgui. En qualsevol cas, sembla fonamental l'existència d'un òrgan unipersonal, amb funcions directives i de gestió, i d'un òrgan

col·legiat (Consell de Recerca), elegit pels investigadors, amb plena participació en la presa de decisions.

10.- Lideratge.

A llarg de la curta història de la UdG, en els moments en què s'ha plantejat la idea de crear un ens que aglutinés la Recerca Educativa, de seguida s'ha tingut en compte la persona que aniria al davant del projecte. Cal tenir en compte que la seva competència, la seva trajectòria personal i professional, el seu tarannà, les seves concepcions sobre la recerca educativa i, també, la seva capacitat per conciliar interessos i històries personals i professionals prou diverses... seran determinants en la consolidació d'una determinada cultura o "manera de fer"

Algunes característiques que fóra bo que posseís la persona a qui s'encomani la responsabilitat de liderar del projecte són:

- a.- disposició personal (temps i ganes) a acceptar el repte.
- b.- compromís amb el projecte i possibilitats d'adaptar-lo (previ consens amb la Comissió de Recerca Educativa) a la seva personalitat.
- c.- capacitat d'aglutinar i liderar un equip humà.
- d.- compromís amb l'avenç de la recerca col.laborativa i orientada a la resolució de problemes reals
- e.- compromís ètic: posar-se al servei del projecte
- f.- competència per a la mediació en els conflictes des d'una perspectiva col.laborativa.
- g.- coneixements de recerca educativa, dels àmbits d'intervenció, del sistema universitari i dels diversos subsistemes polítics dels quals depenen
- h.- credibilitat i independència davant del col·lectiu d'investigadors

La selecció de l'investigador/a adequat per liderar la UCRE vindrà determinada pel seu règim jurídic dins el marc universitari. En qualsevol cas, sembla imprescindible que hi intervingui, en la major mesura possible, el col·lectiu d'investigadors.

Els aspectes citats, si bé són importants, no són suficients per delimitar la modalitat organitzativa. Entre d'altres coses, perquè no s'hi tracta el tema dels recursos (humans, materials i funcionals) sense el qual és impossible fer qualsevol mena de previsió. Això no obstant, semblen suficients per formar-se

una idea de la proposta de futur que es planeja la qual cosa permetrà centrar el procés de valoració, debat i, si s'escau, presa de decisió que ha de ser el veritable punt fort del procés.

8.- BIBLIOGRAFIA

- AA. VV. (2002): *Revista de Investigacions Educativa*, vol. 20, núm. 2
- CALLEJO, J. (2001): *El grupo de discusión: introducción a una práctica de investigación*. Ariel, Barcelona
- CARMELA, G., ARIZA, A. I BUJANDA, M.E. (2000): *El sistema de investigación educativa en España*. MECD-CIDE, Madrid
- CARR, W. (1990): *Hacia una ciencia crítica de la educación*. Laertes, BCN. Amb pròleg a càrrec de S. Kemmis
- DE LA ORDEN, A. (2004): "Producción, transferencia y uso del conocimiento pedagógico", en Buendía, L. y otros (ed): *Temas fundamentales de la investigación educativa*. La Muralla, Madrid, pp. 15-29
- DESING-BASED RESEARCH COLLECTIVE (2003): "Desing-based research: an emerging paradigm for educational inquire., a *Educational researcher*, 32 (1), 5-8
- FORAY, D. I HARGREAVES, R. (2003): "The production of knowledge in different sectors: a modal and some hypotheses", a *London Review of Education*, 1 (1), 7-20
- GIBBONS, M. i altres (1997): *La nueva producción del conocimiento*. Pomares Corredor, Barcelona
- GUTIÉRREZ, J. (2005): "Comunidades de práctica, aprendizaje e investigación centradas en áreas de conocimiento o en problemas relevantes", en *Actas del XII Congreso Nacional de Modelos de Investigación Educativa*, CD, pp. 55-59
- HEGARTY, S. (1999): *Educational research a a turning point: challenges and opportunities for research institutions*. CIDREE
- LIZASOAIN, L. (2005): "La investigación educativa ante los nuevos modos de producción del conocimiento", en *Actas del XII Congreso Nacional de Modelos de Investigación Educativa*, CD, pp. 52-55
- MUÑOZ REPISO, M. (2000): "Introducción" a *El sistema de investigación educativa en España*. MECD-CIDE, Madrid
- MURILLO, J. (2005): "Escenarios y retos de la innovación para la investigación educativa". Ponencia al *XII Congreso Nacional de Modelos de Investigación Educativa*, Pendent de publicació
- NIETO, S. (1996): "La búsqueda de utilidad de la investigación educativa", en *Actas del XI Congreso Nacional de Pedagogía*, San Sebastián, pp. 207
- SANCHO, J.M. y HERNANDEZ, F. (1997): "La investigación educativa como espacio de contradicciones", en *Revista de Educación*, 32, 81-110

- TEIXIDÓ, J. (2005): *El lideratge del canvi en els centres educatius*. Departament d'Educació. Material policopiat. 24 pp.
- TEJEDOR, F. J. (2004): "Investigación educativa. ¿Hacia dónde vamos", en Buendía, L. y otros (ed): *Temas fundamentales de la investigación educativa*. La Muralla, Madrid, pp. 63-104
- TÓJAR, J. C. (2005): "Disciplinas y áreas de conocimiento. Contornos y trincheras de la investigación educativa" en *Actas del XII Congreso Nacional de Modelos de Investigación Educativa*, CD, pp. 62-66

9.- ANNEXOS

Els annexos recullen el conjunt de protocols i material auxiliar emprat en la recollida d'informació. En el decurs del text s'hi fa referència amb un número (de l'1 al 15) que es corresponen amb els documents següents:

- 1.- Invitació a participar en els Grups de Discussió.
- 2.- Protocol de treball per als Grups de Discussió
- 3.- Sol.licitud entrevista a Entitats Socials
- 4.- Protocol obtenció d'informació d'entitats socials
- 5.- Sol.licitud entrevista a experts (castellà)
- 6.- Sol.licitud entrevista a experts (català)
- 7.- Protocolo de entrevista a expertos (castellà)
- 8.- Protocol d'entrevista a experts (català)
- 9.- Proposta d'entrevista a experts
- 10.- Proposta d'entrevista a entitats socials
- 11.- Grups de Recerca Educativa a la UdG
- 12.- Convocatòria general difusió a professorat juliol 05
- 13.- Convocatòria responsables grups de recerca:
- 14.- Convocatòria sessió de treball de grups de discussió
- 15.- Llistat d'investigadors inclosos al Grup de Distribució

Annex 1.- INVITACIÓ FORMACIÓ GRUPS DE DISCUSSIÓ

Benvolgut/benvolguda company/a:

Tal com vaig manifestar a la presentació, per tal de dur a terme l'encàrrec de formular una proposta de millora de Recerca Educativa a la UdG considero que cal posar una atenció prioritària a conèixer a fons les visions i els posicionaments dels investigadors. Amb aquesta intenció s'han previst trobades d'intercanvi i recollida d'idees en un marc que pretén harmonitzar la formalitat necessària per a l'avenç del treball (convocatòria, horari, pla de treball...) amb la comoditat i la distensió imprescindibles per tal que cadascú expressi les seves opinions i, alhora, plantegi propostes creatives.

Arran d'aquest plantejament, es posaran en marxa 3 Grups de Discussió, d'aproximadament 10 persones cadascun que, en principi, es trobaran durant 3 sessions de 3 hores, d'acord amb aquest calendari.

Grup	Data	Hora	Sessió 1	Sessió 2	Sessió 3
A	dimarts, matí	9 – 12	11-10	08-11	15 -11
B	dimecres matí	9 – 12	26-10	02-11	09 - 11
C	dijous tarda	15 – 18	13-10	27-10	03 - 11

En la composició dels 3 grups de discussió, a banda de la representativitat (dels diversos Grups de Recerca i, també, de persones amb diversos nivells d'acreditació investigadora: CU, TU, TEU, associats, becaris, doctorands...), el criteri bàsic per formar-ne part rau a tenir format un estat d'opinió entorn de la situació de la recerca educativa a la UdG (i sobre les possibilitats de millorar-lo) i, alhora, a estar disposat a compartir-lo i a sotmetre'l a la consideració del conjunt del grup.

Et demano que consideris la possibilitat de participar en un dels grups de discussió. És veritat que suposa un temps de dedicació però també ho és que suposa una oportunitat per aprendre dels altres i per plantejar-te visions diferents en relació a la recerca.

Per expressar la teva disponibilitat a integrar-te en un dels grups de discussió em trobaràs als matins al 8752 o bé a joan.teixido@udg.es

En funció del nombre de persones interessades es delimitarà la composició final de cadascun dels grups i es farà arribar un document amb la dinàmica de les sessions i el protocol de treball als participants.

T'agraeixo a l'avançada la disposició a participar-hi.
Cordialment.

Joan Teixidó Saballs
Delegat del Rector per a la Recerca Educativa.

Annex 2.- PROTOCOL DE TREBALL PER ALS GRUPS DE DISCUSSIÓ.

1.- Què entenem per recerca educativa?

Diverses realitats sota una mateixa etiqueta

Posada en comú de diversos projectes i realitats

2.- Quines són les principals **modalitats de recerca educativa** en les que participem? Característiques distintives.

3.- Per a cadascuna de les modalitats, quines són **les principals dificultats, mancances, handicaps...** amb les quals et trobes ?

S'assenyalen, a tall d'exemple, alguns aspectes a considerar

*prèvies a la feina de recerca

*en el desenvolupament de la recerca

* de gestió de la recerca

*de difusió/implementació dels resultats

*de projecció a l'exterior

*altres

4- Quines són les principals **millores // innovacions // recursos** que consideres que poden introduir-se a la situació actual

Poden considerar-se els mateixos aspectes de l'ítem anterior

5.- Dimensió personal. Reconeixement de la tasca de recerca.

Satisfacció personal. Motivacions. Reconeixement institucional i social

6.- Anàlisi valorativa de l'**actual estructuració de la Recerca Educativa a la UdG**, basada en l'existència de GR adscrits a Departaments i Instituts.

Característiques: fortaleses i debilitats

7.- Exploració **d'altres possibilitats d'estructuració de la Recerca Educativa.**

Formulació d'idees i propostes de millora.

Annex 3.- SOL.LICITUD ENTREVISTA A ENTITATS SOCIALS

GIRONA, setembre de 2005

Benvolgut Sr/Benvolguda Sra:

Una de les dimensions (possiblement, la principal) de l'organització que representeu es troba relacionada amb l'educació o amb la formació de les persones, ja siguin infants, joves o adults. L'educació i la formació han de basar-se en uns coneixements sòlids, els quals poden obtenir-se per diverses vies: el coneixement experiencial del context, la formació, la bibliografia/webgrafia, la realització d'estudis, l'avaluació de necessitats, l'auditoria del funcionament institucional, etc.

En el context educatiu gironí, la creació de la Universitat de Girona ha suposat la possibilitat de donar respostes més properes a les necessitats de coneixements i d'actualització científica en l'àmbit de l'educació. En els anys de funcionament de la UdG han estat múltiples les iniciatives endegades. Això no obstant, talment com sovint succeeix en les organitzacions joves, el creixement s'ha realitzat d'una manera poc estructurada, a partir d'iniciatives aïllades, fruit de la bona voluntat i de l'esforç de les persones... més que no pas de l'existència d'uns plantejaments institucionals explícits per que fa a la recerca educativa.

Amb la intenció de millorar aquesta situació, el rectorat de la Universitat m'ha encomanat la realització d'una proposta per a la millora de la recerca educativa, aspecte en el qual em sembla que és indispensable tenir en compte els plantejaments, les necessitats i les prioritats dels destinataris més immediats, és a dir, de la societat de les comarques gironines.

Des d'aquesta perspectiva, d'acord amb la responsabilitat institucional que exerciu, us agrairé que puguem mantenir una entrevista per parlar d'aquestes qüestions, per a la qual cosa us faig arribar un breu protocol en el qual s'hi reflecteixen els aspectes que us proposo tractar.

En el termini de pocs dies em posaré en contacte telefònic amb vós per tal de concretar l'entrevista. Pel qualsevol altra qüestió, podeu localitzar-me al 972 418752 (matins) o bé a joan.teixido@udg.es.

Us agraeixo a l'avançada la vostra disponibilitat i espero que ben aviat podrem saludar-nos personalment

Cordialment

Joan Teixidó Saballs
Delegat del Rector per a la Recerca Educativa

Annex 4.- PROTOCOL OBTENCIÓ INFORMACIÓ D'ENTITATS SOCIALS

1.- En l'entrevista, cal partir de la consideració de les diverses possibilitats de **relació de la Universitat de Girona amb la societat** en allò que fa referència a l'educació. Són diverses:

Formació inicial i permanent.

Recerca

Transferència de coneixement: contracte

Altres

2.- Quin **coneixement** té dels projectes de recerca/transferència de coneixement que duu a terme la UdG en l'àmbit de l'educació? De quina manera ho ha conegut?

3.- D'entre els seus **interessos/necessitats** actuals, a quins considera que es podria donar resposta/contribuir a la seva millora des de la Universitat?

4.- Ha participat o bé participa en algun projecte de recerca/transferència de coneixement, en l'àmbit de l'educació, amb la UdG? Sí/No

En cas de resposta afirmativa

Quines són/han estat les principals dificultats percebudes?

Quines accions correctives/millors proposaria?

En cas de resposta negativa

Ho considera interessant? En quin àmbit/aspecte?

Quina és/ha estat la principal dificultat pel la qual no s'ha dut a terme?

5.- Com valora els **canals de comunicació** amb la UdG pel que fa a l'**establiment de vincles de col.laboració** en els àmbits citats?

6.- Altres qüestions que vulgui assenyalar pel que fa a la relació amb la Universitat de Girona en allò que fa referència a la recerca/transferència de coneixement en l'àmbit educatiu.

Agraït per la seva col.laboració.

Quan tinguem enllestit l'informe final, en rebràs un exemplar

Annex 5.- SOLICITUD ENTREVISTA EXPERTOS

GIRONA, septiembre de 2005

Distinguido/a profesor/a:

Me dirijo a Vd para solicitarle una breve entrevista en relación a la situación de la Investigación Educativa en la universidad española en general así como a las posibilidades de mejora en un contexto concreto (la universidad de Girona).

La Universidad de Girona es una universidad pequeña y joven, que debe situarse en el marco del mapa universitario catalán. La Facultad de Educación y Psicología acoge unos 150 profesores (un número considerable de los cuales son asociados) que, a efectos de investigación, se distribuyen en 16 Grupos de Investigación, a frente de los cuales se encuentra un responsable o investigador principal. Los GR se adscriben a uno de los 3 departamentos (Pedagogía, Psicología o Didácticas) o bien a un Instituto (de Calidad de Vida).

En los años de existencia de la UdG han sido muchas las iniciativas y proyectos que se han llevado a cabo en el campo de la investigación educativa. Ello no obstante, como suele suceder en las organizaciones jóvenes, el crecimiento se ha llevado a cabo d'una manera poco estructurada, a partir de iniciativas singulares, fruto de la buena voluntad y el esfuerzo personal. No existe, no obstante, una política explícita de investigación educativa, líneas prioritarias, canales de colaboración entre grupos, etc

Con la intención de mejorar este panorama, el rector de la Universidad, contando con el consenso de los departamentos implicados, me ha encomendado la realización de un informe previo que fundamente la toma de decisiones

En este contexto, unos de los ejes del proyecto de trabajo que presenté en su día, se basa en la consulta a expertos, así como el conocimiento de otras realidades en lo que se refiere a la organización y el funcionamiento de la investigación educativa en el ámbito universitario. Este es el motivo que me lleva a solicitarle una breve entrevista de acuerdo con el protocolo que se acompaña en el documento adjunto.

Le agradezco de antemano su disponibilidad.
Reciba un saludo cordial

Joan Teixidó Saballs
Profesor Titular del Area de DOE. Universitat de Girona
Delegado del Rector para la Investigación Educativa

Annex 6.- SOL.LICITUD ENTREVISTA EXPERTS (CATALÀ)

GIRONA, setembre 2005

Benvolgut/da professor/a:

Em dirigeixo a vostè per sol·licitar-li un breu entrevista en relació a la situació de la Recerca Educativa a la universitat en general. Així com, les possibilitats de millora en un context concret (la Universitat de Girona).

La Universitat de Girona és una universitat petita i jove, que s'ha de situar en el marc del mapa universitari català. La Facultat d'Educació i Psicologia acull uns 150 professors (un nombre considerable d'aquests són associats) que, pel que fa a la recerca, es distribueixen en 16 Grups de Recerca, al davant dels quals hi trobem un responsable o investigador principal. Els GR estan adscrits a un dels 3 departaments (Psicologia, Pedagogia o Didàctiques) o bé, a un Institut (de Qualitat de Vida).

En els anys d'existència de la UdG han estat moltes les iniciatives i projectes que s'han dut a terme en el camp de la recerca educativa. Malgrat tot, com sol passar en les organitzacions joves, el creixement s'han portat d'una manera poc estructurada, a partir d'iniciatives singulars, fruit de la bona voluntat i esforç personal. No existeix, no obstant, una política explícita de recerca educativa, línies prioritàries, canals de col·laboració entre grups, etc.

Amb la intenció de millorar aquest panorama, el rector de la Universitat, amb el consens dels departaments implicats, m'ha encomanat la realització d'un informe previ que fonamenti la presa de decisions.

En aquest context, un dels eixos del projecte de treball que vaig presentar en el seu dia, es basa en la consulta a experts, així com, el coneixement d'altres realitats pel que fa a la organització i al funcionament de la recerca educativa en l'àmbit universitari. Aquest és el motiu que em porta a sol·licitar-li una breu entrevista d'acord amb el protocol que s'acompanya en el document adjunt.

Li agraeixo a l'avançada la seva disponibilitat

Rebi una salutació cordial.

Joan Teixidó Saballs

Professor Titular de l'Àrea de DOE. Universitat de Girona
Delegat del Rector per a la Recerca Educativa.

Annex 7.- PROTOCOLO ENTREVISTA EXPERTOS

1.- Características distintivas de la investigación en el ámbito de la educación. Singularidades en relación a otros ámbitos.

2.- Influencia de las tendencias actuales (grandes equipos, competitividad, productividad, internacionalización...) en la panorámica de la investigación educativa.

Ideas para aprovechar los efectos positivos y minimizar los negativos

3.- Modalidades:

investigación vs transferencia de conocimiento.

convocatoria pública vs contrato de prestación de servicios.

otras

4.- Organización en base a grupos de investigación adscritos a Departamentos o Institutos Universitarios

Cconstitución de grupos: disciplinariedad vs interdisciplinariedad

Autonomía vs Aislamiento

Competitividad vs cooperación

Optimización de recursos vs disgregación

.....

5.- Motivaciones que orientan la actividad investigadora.

Progreso personal, reconocimiento social y satisfacción personal...

Convergencia o divergencia entre diversas motivaciones

6.- Utilidad social. Conexión de la investigación con la realidad social.

7.- Algunas **ideas** para la **vertebración y optimización** de la investigación en el marco universitario:

equipos de apoyo para la gestión de la investigación?

instituto/centro de investigación educativa?

priorización de líneas de investigación?

proyección externa?

formación y consolidación de investigadores

incorporación de prácticos a los equipos de investigación

.....

Muchas gracias por su colaboración.

A la finalización del encargo, le mandaremos un ejemplar del informe final

Annex 8.- PROTOCOL ENTREVISTA EXPERTS (CATALÀ)

1.- Característiques distintives de la recerca en l'àmbit de l'educació. Particularitats en relació a d'altres àmbits.

2.- Influència de les tendències actuals (grans equips, competitivitat, productivitat, internacionalització...) en la panoràmica de la investigació educativa.

Idees per aprofitar els efectes positius i minimitzar els negatius.

3.- Modalitats:

investigació vs transferència de coneixement.

convocatòria pública vs contracte de prestació de serveis.

altres

4.- Organització en base a grups d'investigació adscrits a Departaments o Instituts Universitaris.

Constitució dels grups: disciplinarietat vs interdisciplinarietat

Autonomia vs Aïllament

Competitivitat vs cooperació

Optimització de recursos vs Disgregació

.....

5.- Motivacions que orienten l'activitat investigadora.

Progrés personal, reconeixement social i satisfacció personal...

Convergència o divergència entre diverses motivacions

6.- Utilitat social. Connexió de la investigació amb la realitat social.

7.- Algunes **idees** per a la **vertebració i optimització** de la recerca en el marc universitari:

Equips de recolzament per a la gestió de la investigació?

Institut/centre d'investigació educativa?

Priorització de línies d'investigació?

Projecció externa?

Formació i consolidació d'investigadors.

Incorporació de docents i educadors en exercici als equips d'investigació.

.....

Moltes gràcies per la seva col·laboració.

Al finalitzar l'encàrrec, li enviarem un exemplar de l'informe final.

Annex 9.- PROPOSTA D'ENTREVISTA A ENTITAT SOCIAL

A.- Organisme/associació, empresa, etc.

B.- Persona a entrevistar/responsable institucional

C.- Adreça, telèfon, e-mail

D.- Professor/a de la UdG que s'hi troba vinculat / que ho proposa

D.1. Hi ha establert contacte previ ?

E.- Demanda d'entrevista

E.1. Se li ha fet arribar «Sol.licitud d'entrevista"? ____

E.2. Se li ha fet arribar "Protocol d'entrevista"? ____

E.3. Hi ha hagut contacte telefònic? ____

E.4. Data, lloc i hora de l'entrevista

Annex 10.- PROPOSTA D'ENTREVISTA A EXPERT

A.- Expert/a. Cognoms i Nom.

B.- Càrrec, organisme

C.- Adreça, telèfon, e-mail de contacte

D.- Professor/a de la UdG que el/la coneix / que ho proposa

D.1. Hi ha establert contacte previ ?

E.- Demanda d'entrevista

E.1. Se li ha fet arribar «Sol.licitud d'entrevista"? ____

E.2. Se li ha fet arribar "Protocol d'entrevista"? ____

E.3. Hi ha hagut contacte telefònic? ____

E.4. Data, lloc i hora de l'entrevista

Annex 11.- GRUPS DE RECERCA.

GRHCS02. EDUCACIÓ CIENTÍFICA I AMBIENTAL
 Departament de Didàctiques Específiques/
 Responsable: Dra. Anna M. Geli de Ciurana
<http://fced.udg.es/projectes/greca>

GRHCS03. EDUCACIÓ I PATRIMONI ARTÍSTIC
 Departament de Didàctiques Específiques
 Dra. Roser Juanola Terradellas
<http://www.udg.edu/ipac/>

GRHCS04. DIDÀCTICA DE LES MATEMÀTIQUES
 Departament de Didàctiques Específiques
 Responsable: Sr. Josep Callís Franco
josep.callis@udg.es

GRHCS40. RECERCA EN LA DIVERSITAT
 Departament de Pedagogia
 Responsable: Dr. Montserrat Vilà Suñer
<http://web.udg.es/pedagogia/grupsderecerca1.htm>

GRHCS44. GRUP DE RECERCA SOBRE TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ EN EDUCACIÓ. GRETICE
 Departament de Pedagogia
 Responsable: Dra. Meritxell Estebanell Minguell
<http://web.udg.es/pedagogia/grupsderecerca2.htm>

GRHCS46. QUALITAT DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE I FORMACIÓ DEL PROFESSORAT
 Departament de Psicologia
 Responsable: Dra. Maria Lluïsa Pérez Cabaní
<http://www.udg.edu/rectorat/grupsrecerca/GRHCS46/>

GRHCS47. CULTURA I EDUCACIÓ
 Departament de Psicologia
 Responsable: Dr. José Ignacio Vila Mendiburu
ignasi.vila@udg.es

GRHCS49. INFÀNCIA, ADOLESCÈNCIA, DRETS DELS INFANTS I LA SEVA QUALITAT DE VIDA
 Institut de Recerca sobre Qualitat de Vida.
 Responsable: Dr. Ferran Casas Aznar
<http://fced.udg.es/instituts/irqv/xcii/g1/1-infidretqv.htm>

GRHCS51. PROCESSOS PSICOLÒGICS BÀSICS I PSICOPATOLOGIA
 Departament de Psicologia
 Responsable: Dra. Esperanza Villar Hoz
esperanza.villar@udg.es

GRHCS52. PSICOLOGIA DE LA SALUT
 Institut de Recerca sobre la Qualitat de Vida
 Responsable: Dra. Montserrat Planes Pedra
<http://www.udg.edu/rectorat/grupsrecerca/GRHCS52/index.htm>

GRHCS61. GRUP DE RECERCA EN POLÍTIQUES, PROGRAMES I SERVEIS EDUCATIUS I SOCIOCULTURALS. GRES

Departament de **Pedagogia**
 Responsable: Dr. Salomó Marquès Sureda
<http://web.udg.es/pedagogia/grupsderecerca3.htm>

GRHCS67. EQUIP DE RECERCA COL-LABORATIVA PER A LA MILLORA CURRICULAR, ORGANITZATIVA I DE L'ORIENTACIÓ EN EDUCACIÓ. BITACOLA
Departament de **Pedagogia**
 Responsable: Dr. Joan Teixidó Saballs
<http://web.udg.es/pedagogia/grupsderecerca4.htm>

GRHCS74. UNITAT DE RECERCA I INTERVENCIÓ A LA INFÀNCIA, JOVENTUT I FAMÍLIA (JIF)
Institut de **Recerca** sobre **Qualitat** de **Vida**
 Responsable: Dra. Marta Sadurní Brugué
marta.sadurni@udg.es

GRHCS75. PROCESSOS COGNITIVS I EMOCIONALS, NEUROLOGIA I APRENTATGE
Institut de **Recerca** sobre **Qualitat** de **Vida**
 Responsable: Dra. Carme Timoneda Gallart
<http://web.udg.es/pedagogia/grupsderecerca5.htm>

GRHCS79. GRUP DE RECERCA EN GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ DE POLÍTIQUES SOCIALS I CULTURALS
Departament de **Pedagogia**
 Responsable: Dr. Alfons Martinell i Dr. Antoni Vila
alfons.martinell@udg.es

GRHCS80. DISCURS, GÈNERE, CULTURA I CIÈNCIA (DIGECIC)
Institut de **Recerca** sobre **Qualitat** de **Vida**
 Responsable: Dra. Teresa Cabruja

Annex 12.- CONVOCATÒRIA ACTE DIFUSIÓ JULIOL 05.

Benvolgut/benvolguda:

Fa alguns dies que vas rebre un comunicat del Vice-rectorat de Recerca en el qual es comunicava el nomenament del professor Joan Teixidó Saballs, del Departament de Pedagogia per a dur a terme un encàrrec consistent a diagnosticar l'estat actual de la recerca educativa a la UdG i elaborar-ne una proposta de millora.

En el mateix comunicat, es convidava tot el professorat del Departament a assistir a una reunió informativa el proper dia 11 de juliol de 2005, a les 10 h. a la Sala de Graus de la Facultat d'Educació i Psicologia, amb el següent ordre del dia:

- a.- Breu síntesi del procés seguit
- b.- Plantejaments des dels quals s'afronta l'encàrrec
- c.- Exposició dels Objectius
- d.- Delimitació del Pla de Treball: juliol – desembre 2005
- e.- Aportacions dels assistents: necessitats, idees i propostes.
- f.- Torn obert de paraules.

Es preveu que la sessió acabi a les 12 h.

Agrairé la teva assistència.

Annex 13. CONVOCATÒRIA RESPONSABLES GRUPS DE RECERCA:

Benvolgut/da company/a:

En el marc de l'encàrrec d'elaboració d'una proposta d'articulació de la Recerca Educativa a la Universitat de Girona, d'acord amb el que em vaig comprometre a la trobada que vam mantenir durant el mes de juliol i, també, en diverses converses que he mantingut aquests dies, he elaborat un pla de treball acurat de les actuacions que procuraré dur a terme durant aquest trimestre, que m'agradaria compartir amb vosaltres prèviament a la seva posada en marxa.

Amb aquesta intenció, com a responsable de Grup de Recerca, et convido a mantenir una trobada de 2 h. de durada per a la qual proposo dues dates:

. **Dates** : Dimecres, 28 de setembre, de 9 a 10,45 h¹¹.

Dijous, 29 de setembre, de 9 a 11 h.

Lloc: Espai de Recerca (mòduls exteriors) d'Emili Grahit

Et demano que **consideris les dues dates i triïs la que més et convingui** atès que, amb la doble intenció de garantir l'assistència de tothom i, també, de possibilitar una major participació, es realitzaran dues trobades, d'entre 6 a 8 persones cadascuna.

Et prego que confirmis a quina de les dues sessions t'apuntes trucant al 8752 en horari de matins.

El llistat de temes a tractar és a l'arxiu adjunt

Ben cordialment

Joan Teixidó Saballs

Delegat del Rector per a la Recerca Educativa

¹¹ El dimecres 28 hi ha la inauguració del curs universitari. Per aquest motiu, avançarem una mica l'acabament de la reunió. Procurarem anar per feina i tindrem temps suficient

Annex 14. CONVOCATÒRIA SESSIÓ DE TREBALL DE GRUPS DE DISCUSSIÓ

Benvolgut/benvolguda:

Abans de res, vull agrair-te la teva disposició a participar en un dels Grups de Discussió en els quals es considerarà l'estat actual i les possibilitats de millora de la Recerca Educativa a la Universitat de Girona. Moltes gràcies.

Les mostres d'interès rebudes fins el moment (a les quals caldrà afegir-n'hi d'altres que han expressat el seu interès però no han confirmat el dia d'assistència) aconsellen realitzar únicament dos Grups de Discussió, els que estaven programats en horari de matí (dimarts i dimecres).

D'acord amb el calendari establert, us recordo que la primera sessió del Grup A (dimarts al matí), al qual t'has apuntat, serà el dia 11 d'octubre, de 9 a 12 h. a l'Espai de Recerca del Mòdul Exteriors.

A nivell metodològic, el procediment de treball que seguirem consistirà a dur a terme una discussió guiada, a partir del protocol de treball que us vaig fer arribar al missatge anterior. Es tracta, únicament d'un guió inicial, a partir del qual ben segur que sorgiran altres temes no previstos.

Ens veurem, per tant, a l'Espai de Recerca, el dimarts 11 d'octubre a les 9 h.

Fins aleshores.

Joan Teixidó

Annex 15. LLISTAT GENERAL DELS INVESTIGADORS QUE HAN ESTAT INCLOSOS A LA LLISTA DE DISTRIBUCIÓ PER A LA DIFUSIÓ DEL PROCÉS I DELS RESULTATS DEL PROJECTE.

